

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**CENTRAL COMMITTEE UKRAINIAN
TRADE-UNION OF EDUCATION
AND SCIENCE EMPLOYEES**

01012, м. Київ, майдан 2, Nezalezhnist Square, Kyiv,
Незалежності, 2 01012, Ukraine
Тел./факс: +38 (044) 278-62-51 tel./ fax: +38 (044) 278-62-51
e-mail:osvorg@fpsu.org.ua e-mail:osvorg@fpsu.org.ua

Розрахунковий рахунок №26009000031721 ПАТ «Укрсоцбанк» м. Києва, МФО 300023, код
ЗКПО 02605316

15.03.2013 № 02-8/165

***Головам Кримської республіканської, обласних,
Київської та Севастопольської міських організацій
Профспілки працівників освіти і науки України***

Центральний комітет Профспілки працівників освіти і науки України надсилає для використання в практичній роботі та доведення до відома організаційних ланок постанову президії Федерації профспілок України від 28.02.13 р. № П-16-11 «Про вдосконалення роботи технічної інспекції праці ФПУ, інших представників профспілок з питань охорони праці».

Додаток: на 36-ти стор.

Заступник Голови Профспілки

Є.Д. Нікітюк

Смирнов

ПРЕЗИДІЯ
ПОСТАНОВА

28.02.2013

м. Київ

№ П-16-11

┌
Про вдосконалення роботи
технічної інспекції праці ФПУ,
інших представників профспілок
з питань охорони праці
└

На виконання постанови Ради ФПУ від 12 грудня 2012 року № Р-6-3 «Про завдання профспілкових організацій щодо забезпечення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства», а також врахувавши пропозиції членських організацій ФПУ про вдосконалення роботи технічної інспекції праці профспілок та інших представників профспілок з питань охорони праці, з метою забезпечення ефективного громадського контролю за дотриманням законодавства про охорону праці, захисту прав членів профспілок на безпечні й здорові умови праці, Президія Федерації професійних спілок України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити в новій редакції наступні нормативні документи ФПУ, які регламентують діяльність технічних інспекторів праці та інших представників профспілок з питань охорони праці:

1.1. Положення про технічну інспекцію праці профспілок (додаток 1).

1.2. Типове положення про представників профспілок з питань охорони праці (додаток 2).

1.3. Типове положення про комісію з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (додаток 3).

1.4. Типове положення про громадського інспектора з охорони праці (додаток 4).

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Президії ФПУ від 19 вересня 2003 року № П-5-13, від 05 квітня 2004 року № П-10-4 та від 13 грудня 2006 року № П-8-18.

3. Департаменту охорони праці апарату ФПУ (Андрієвський Ю.З.), Інформаційно-аналітичному центру ФПУ (Работа Ю.І.) за участю членських організацій ФПУ підготувати і внести на розгляд Президії у II кварталі 2013 року Методичні рекомендації щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці з урахуванням внесених змін до відповідних нормативних документів ФПУ, а також змін у законодавстві України у сфері охорони праці та забезпечити опублікування збірника нормативних актів ФПУ з питань здійснення профспілками громадського контролю за дотриманням законодавства у сфері охорони праці у новій редакції.

4. Керівникам членських організацій ФПУ:

4.1. Забезпечити єдиний скоординований підхід до організації громадського контролю в системі профспілкових органів, підбору та навчання представників профспілок з охорони праці.

4.2. Рекомендувати здійснити роботу щодо зміцнення кадрового складу технічних інспекцій праці всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань за рахунок профспілкового бюджету, у тому числі шляхом кооперації коштів.

4.3. Ініціювати проведення за участю територіальних управлінь Держгірпромнагляду, організацій роботодавців ґрунтового аналізу стану промислової безпеки та охорони праці в регіоні. Про результати цього аналізу поінформувати Раду Міністрів Автономної Республіки Крим та обласні державні адміністрації, а також звернутись до відповідних органів державної влади з пропозицією щодо підготовки проектів цільових регіональних програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на найближчу перспективу.

4.4. Результати проведеного аналізу внести на розгляд територіальних тристоронніх соціально-економічних рад для прийняття рішень про спільну роботу соціальних партнерів з покращення умов праці та попередження виробничого травматизму.

4.5. Проводити із залученням представників Держгірпромнагляду, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань на окремих підприємствах регіонів спільні консультативні заходи для роботодавців і первинних профспілкових організацій з висвітленням їх у ЗМІ.

5. Розмістити постанову на офіційному веб-порталі ФПУ.

6. Контроль за виконанням постанови покласти на заступника Голови ФПУ Українця С.Я.

Голова ФПУ

Ю.М. Кулик

Додаток 1

до постанови Президії ФПУ
від 28.02.2013 № П-16-11

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТЕХНІЧНУ ІНСПЕКЦІЮ ПРАЦІ ПРОФСПІЛОК

Це Положення визначає правові основи діяльності технічної інспекції праці професійних спілок, що входять до складу Федерації профспілок України, і містить вимоги щодо побудови і організації роботи цієї інспекції, розмежування функцій технічних (головних технічних) інспекторів праці, реалізації ними прав і повноважень, визначених чинним законодавством України для представників профспілок з питань охорони праці.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Технічна інспекція праці профспілок України (далі – технічна інспекція праці) утворюється згідно з рішеннями виборних органів всеукраїнських профспілок, територіальних профоб'єднань та Президії Федерації профспілок України з метою кваліфікованого й ефективного виконання профспілками захисних функцій у галузі охорони праці.

Головним завданням технічних (головних технічних) інспекторів праці, як повноважних представників профспілок з питань охорони праці, є забезпечення практичної реалізації прав і повноважень, наданих цим представникам Кодексом законів про працю України, Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами.

1.2. Технічна інспекція праці у своїй роботі керується трудовим законодавством, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.3. Це Положення поширюється на технічного (головного технічного) інспектора праці будь-якої професійної спілки або профоб'єднання, що входить до складу Федерації профспілок України, та на технічного (головного технічного) інспектора праці ФПУ.

1.4. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці

територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

1.5. Технічна інспекція праці представляє і захищає інтереси членів профспілок з питань охорони праці, соціального страхування від нещасних випадків в органах державної влади, місцевого самоуправління, у відношеннях з роботодавцями, їх об'єднаннями та об'єднаннями громадян, взаємодіє з органами державної влади й управління, які займаються вирішенням проблем охорони праці, з органами державного нагляду за охороною праці, правоохоронними органами, закладами охорони здоров'я, виконавчою дирекцією, управліннями та відділеннями Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, правовою інспекцією праці профспілок та профспілковим активом.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОБУДОВА ТЕХНІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ПРАЦІ

2.1. Технічна інспекція праці створюється за галузевим та територіальним принципами, складається з технічних (головних технічних) інспекторів праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань та підпорядковується відповідним виборним органам цих профспілок і об'єднань.

2.2. Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні всеукраїнських профспілок, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування всеукраїнської профспілки).

Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні регіональних профоб'єднань, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування відповідного регіонального профоб'єднання).

Зазначені спеціалісти, які працюють в апараті ФПУ, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці Федерації профспілок України».

2.3. Технічними (головними технічними) інспекторами праці можуть бути особи з вищою спеціальною освітою за фахом спеціаліста з охорони праці або особи з вищою технічною освітою, які мають стаж практичної роботи на виробництві за спеціальністю не менше трьох років.

Технічні (головні технічні) інспектори праці на початку роботи і періодично (не рідше одного разу на три роки) проходять у встановленому порядку навчання, підвищення кваліфікації та перевірку знань з питань охорони праці.

2.4. Безпосереднє керівництво і контроль за роботою технічних інспекторів праці здійснюють голови виборних органів всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань чи ФПУ.

Обов'язки щодо забезпечення взаємодії всіх технічних інспекторів праці в межах певного регіону або України в цілому покладаються відповідно на

регіональне профоб'єднання та на ФПУ.

Здійснення захисту прав працівників та громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці на конкретному підприємстві забезпечується насамперед технічним інспектором праці тієї профспілки, членами якої є працівники підприємства. У разі потреби, технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання проводить роботу на цьому підприємстві разом з фахівцями галузевої профспілки або за погодженням з керівництвом відповідного виборного органу цієї профспілки.

2.5. Питання штатної чисельності, розмірів заробітної плати та порядку фінансування технічних (головних технічних) інспекторів праці вирішуються відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань, а щодо технічних інспекторів праці ФПУ – Головою Федерації профспілок України.

2.6. За угодами між відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань технічні (головні технічні) інспектори праці регіональних профоб'єднань можуть безпосередньо обслуговувати підприємства, працівники яких є членами різних профспілок. Утримання таких інспекторів провадиться на пайових засадах.

2.7. Технічним (головним технічним) інспекторам праці видається посвідчення єдиного зразка за формою № ТІ-1, що підтверджує право пред'явника безперешкодно, в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства згідно із законодавством.

3. ОБОВ'ЯЗКИ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці:

3.1. Здійснюють громадський контроль за додержанням роботодавцями, посадовими особами підприємств і органів виконавчої влади законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов для працівників, забезпеченням їх засобами індивідуального та колективного захисту, впровадженню та ефективністю дії системи управління охороною праці на галузевому, регіональному та виробничому рівнях.

3.2. Захищають права й інтереси членів профспілок з питань охорони праці в органах державної влади й місцевого самоврядування, у стосунках з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців.

3.3. Представляють у комісіях з трудових спорів, прокуратурі, судах та інших органах влади, керівних і робочих органах Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві інтереси членів профспілки з питань охорони праці та соціального захисту, зокрема, осіб, які потерпіли від нещасних випадків або професійних захворювань, а також сімей загиблих на виробництві.

3.4. Аналізують стан і причини виробничого травматизму та профзахворювань, контролюють якість та об'єктивність їх розслідування,

надають пропозиції щодо усунення виявлених недоліків та порушень, проведення профілактичних заходів з поліпшення умов та безпеки праці.

3.5. Готують пропозиції до проектів загальнодержавної, галузевих і регіональних програм з питань охорони праці, а також до Генеральної, галузевих та регіональних угод з цих питань, здійснюють контроль за виконанням передбачених ними заходів.

3.6. Беруть участь в опрацюванні законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, довкілля, питань державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

3.7. Домагаються від роботодавців включення до колективних договорів та угод заходів, спрямованих на поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, досягнення встановлених нормативів охорони праці, попередження виробничого травматизму та профзахворювань, здійснюють контроль за їх виконанням.

3.8. Беруть участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві;
- з обстеження підприємств органами державного нагляду за охороною праці на відповідність фактичного стану умов і безпеки праці вимогам законів та інших нормативно-правових актів;
- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого і соціально-культурного призначення на відповідність цих об'єктів вимогам охорони праці;
- з охорони довкілля, захисту населення від негативного екологічного впливу;
- з перевірки знань посадовими особами нормативно-правових актів з охорони праці.

3.9. У разі необхідності, організують проведення або домагаються незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

3.10. За дорученням сторони застрахованих осіб у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві беруть участь у роботі спеціальних комісій, створених згідно із законодавством при виконавчій дирекції цього Фонду та її робочих органах на місцях, щодо розгляду спорів про суми страхових внесків, розміри знижок чи надбавок до страхових тарифів, ступінь вини потерпілих у нещасних випадках, накладення штрафів або про розміри шкоди, наявність прав на її відшкодування та з інших питань.

3.11. Готують до розгляду виборними органами профспілок проекти документів та пропозиції щодо актуальних питань охорони праці та довкілля.

3.12. Надають практичну допомогу профспілковим організаціям, профкомам підприємств, їх комісіям і громадським інспекторам з охорони праці у здійсненні громадського контролю за додержанням роботодавцями і посадовими особами законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вдосконаленні колдоговірної практики регулювання цих питань, беруть участь у проведенні навчання профспілкового активу, інформують первинні

профспілкові організації про результати своєї роботи на підприємствах, висновки і запропоновані заходи.

3.13. Розглядають звернення, скарги й пропозиції членів профспілок з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

3.14. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

3.15. Беруть участь разом з відповідними органами державного нагляду та контролю у комплексних перевірках суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства про охорону праці незалежно від наявності на них профспілок.

4. ПРАВА ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці мають право:

4.1. Безперешкодно і в будь-який час відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

4.2. Вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду, робочим органам Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України обов'язкові для розгляду подання (форма № ТІ-3) з питань охорони праці та соціального захисту, вимагати усунення наявних недоліків і порушень законодавства з цих питань, вжиття відповідних санкцій до конкретних посадових осіб і працівників, винних у цих порушеннях, та одержувати від них аргументовану відповідь.

4.3. Подавати висновки (форма № ТІ-3) про причини нещасних випадків на виробництві й професійних захворювань і відповідальних за це посадових осіб, а також про відповідність або невідповідність чинним нормативам умов і безпеки праці на конкретних робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах чи інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому.

4.4. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників на період до усунення цієї загрози.

4.5. Брати участь у розгляді роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян поданих профспілками або їх представниками пропозицій з питань

згідно з компетенцією технічної інспекції праці.

4.6. Одержувати від роботодавців, посадових осіб і працівників підприємств необхідні пояснення й документи з усіх питань охорони праці.

4.7. Безоплатно одержувати від органів статистики, центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій дані про стан охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності.

4.8. Вносити відповідним органам пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів з охорони праці.

4.9. Технічний інспектор праці профспілок не нижче обласного рівня, зі стажем роботи на цій посаді не менше 2-х років, за згодою відповідного виборного органу може бути рекомендованим на посаду позаштатного державного інспектора з охорони праці відповідного територіального управління Держгірпромнагляду.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ, РОЗГЛЯД СПОРІВ, ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

5.1. Технічні (головні технічні) інспектори праці самостійні в прийнятті рішень і несуть у встановленому порядку відповідальність за їх правомірність та об'єктивність.

5.2. Обсяг роботи кожного технічного (головного технічного) інспектора праці визначається відповідно до розподілу функціональних обов'язків або посадової інструкції, що затверджується керівником відповідного профоргану з урахуванням вимог цього Положення.

5.3. Робота технічних (головних технічних) інспекторів праці ведеться за поточними планами з урахуванням непередбачених обставин (наприклад, потреби взяти участь у розслідуванні нещасних випадків, у розгляді скарг членів профспілок, що надійшли до інспекції, тощо), а також необхідності якомога більше перебувати безпосередньо в трудових колективах підприємств, установ, організацій, що ними обслуговуються.

5.4. Головний технічний інспектор праці всеукраїнської профспілки здійснює методичне керівництво роботою технічної інспекції праці цієї профспілки, визначає напрями її діяльності, сприяє сумлінному, якісному й кваліфікованому виконанню кожним працівником інспекції покладених на нього завдань.

Головний технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання забезпечує узгодження дій технічних інспекторів праці різних профспілок у межах відповідного регіону та обмін досвідом роботи між ними, опрацьовує загальні підходи й методи контролю за дотриманням законодавства про охорону праці.

5.5. З метою вдосконалення форм і методів контролю за охороною праці, підвищення кваліфікації технічних інспекторів праці та обміну досвідом роботи з усіх питань, що відносяться до їх компетенції, головні технічні інспектори праці всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань та Федерації профспілок

України періодично проводять відповідні семінари-наради технічної інспекції праці.

5.6 Рішення технічного (головного технічного) інспектора праці можуть бути оскарженими головному технічному інспектору праці відповідного профоб'єднання, якому він безпосередньо підпорядкований. При незгоді з рішенням останнього спір розглядається головним технічним інспектором праці відповідної всеукраїнської профспілки, а з міжгалузевих питань – головним технічним інспектором праці регіонального профоб'єднання.

Розбіжності між головними технічними інспекторами праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань розглядаються головним технічним інспектором праці Федерації профспілок України.

Якщо у всеукраїнській профспілці або в регіональному профоб'єднанні посада головного технічного інспектора праці відсутня, рішення відповідних технічних інспекторів праці можуть бути оскарженими безпосередньо головному технічному інспектору праці Федерації профспілок України.

5.7. Технічні (головні технічні) інспектори праці профспілок користуються єдиними формами документів: Посвідченням форми № ТІ-1 (додаток 1), звітності про роботу форми № ТІ-2 (додаток 2) та висновку (або подання) форми № ТІ-3 (додаток 3).

5.8. Роботодавець відповідно до законодавства повинен забезпечити необхідні умови для роботи технічного (головного технічного) інспектора праці на підприємстві в період проведення ним перевірки або виконання інших обов'язків згідно з цим Положенням.

Додаток 1
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-1

Посвідчення технічного (головного
технічного) інспектора праці
профспілок

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**технічного (головного технічного)
інспектора праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

працює на посаді _____
(технічного або головного технічного)

інспектора праці _____
(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

Ф о т о

Головна _____
(найменування

П е ч а т к а

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20__ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20__ р.

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та Положення про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженого постановою Президії Федерації профспілок України від «_____» _____ 20__ р. № _____, технічний (головний технічний) інспектор праці, як повноважний представник профспілок, має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати і перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці за пред'явленням цього Посвідчення;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Положення про технічну інспекцію
праці профспілок

Форма № ТІ-2

Подається за станом на 1 січня:

до 10 лютого — технічним (головним технічним) інспектором праці до всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ;

до 28 лютого — головним технічним інспектором праці всеукраїнської профспілки та територіального профоб'єднання до Федерації профспілок України (зведений звіт)

З В І Т *

**про роботу технічного (головного технічного)
інспектора праці всеукраїнської профспілки,
територіального об'єднання профспілок, ФПУ**

(посада, прізвище, ім'я, по батькові технічного інспектора або

найменування технічної інспекції праці з повною назвою

всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ)

за 201 ____ рік

№ пп	Показники	Кількість за періоди	
		звітний	попередній
1.	2.	3.	4.
1.	Кількість технічних інспекторів праці.		
2.	Кількість нещасних випадків (незалежно від кваліфікації) на підконтрольних підприємствах, що згідно з Порядком підлягають спеціальному розслідуванню (у знаменнику – взято участь у розслідуванні) всього, у т.ч:		
2.1.	зі смертельним наслідком, пов'язаних з виробництвом		
2.2.	зі смертельним наслідком, не пов'язаних з виробництвом		
2.3.	з тяжкими наслідками		
2.4.	групових нещасних випадків		
3.	Кількість нещасних випадків (із числа наведених у пункті 2), за результатами розслідування яких, за наполяганням технічного інспектора праці:		
3.1.	Знято безпідставне звинувачення потерпілого		
3.2.	Відхилено наміри не пов'язати випадок із виробництвом		
4.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів		
5.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів спільно з органами державного нагляду		

6.	Кількість робіт, що призупинені за поданням або наполяганням технічного інспектора праці, у т.ч.:		
6.1.	підприємств		
6.2.	цехів, інших структурних підрозділів		
6.3.	виробничих дільниць		
6.4.	машин, механізмів, устаткування		
7.	Надіслано роботодавцям, органам управління і нагляду, комісіям з трудових спорів, прокуратурі, судам тощо висновків чи подань, у знаменнику – вирішено позитивно: а) висновків - б) подань -		
8.	Виявлено порушень вимог законодавства про охорону праці (у знаменнику – з них усунуто)		
9.	Взято участь у прийнятті в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення (кількість об'єктів), у знаменнику – з них не прийнято		
10.	Кількість підприємств, де за участю технічного (головного технічного) інспектора проводилися:		
10.1.	формування та укладання колективних договорів (угод) щодо зобов'язань з охорони праці		
10.2.	Кількість посадових осіб, у яких перевірено знання з питань охорони праці		
10.3.	навчання профспілкового активу з охорони праці, осіб		
11.	Розглянуто письмових та усних звернень членів профспілки з питань охорони праці (у знаменнику – вирішено позитивно) всього, у т.ч.:		
11.1.	зв'язку нещасного випадку з виробництвом (у знаменнику – вирішено позитивно)		
11.1.	перегляду акта Н-1 (Н-5) з метою зняття звинувачення з потерпілого (у знаменнику – вирішено позитивно)		
12.	Кількість питань з охорони праці, підготовлених і розглянутих виборними профспілковими органами		

Примітка: До звіту додається пояснювальна записка, вносяться проблемні та постановочні питання, що потребують вирішення. У зведеному звіті обов'язково наводяться дані про кількість інспекторів за штатним розкладом і фактично.

Технічний (головний технічний)
інспектор праці

(підпис)

(прізвище, ініціали)

" ____ " _____ 201__ р.

* – Працівники центральних, обласних, міських, районних, інших органів галузевих профспілок, територіальних профоб'єднань, які за відсутності техінспектора рішенням профоргану призначені представниками з питань охорони праці, подають звіт за цією ж формою (при цьому слова «технічного (головного технічного) інспектора праці» або – «технічної інспекції праці» замінюються відповідно словами «представника (представників) з питань охорони праці»).

Додаток 3
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-3
висновку або подання технічного
(головного технічного) інспектора
праці профспілок

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

**ТЕХНІЧНИЙ (ГОЛОВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ)
ІНСПЕКТОР ПРАЦІ**

(прізвище, ім'я, по батькові,

поштова адреса інспекції, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____
(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів;

про наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної
_____ відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади
_____ посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колдоговору (угоди),
_____ рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Технічний (головний технічний)
інспектор праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Положення визначає правові основи діяльності представників профспілок з питань охорони праці (далі – представники профспілок) і містить вимоги щодо організації їхньої роботи залежно від рівня профспілкової організації (профоргану), який вони представляють, та з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених чинним законодавством.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до законів України "Про охорону праці" і "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" профспілки в особі своїх виборних органів і представників здійснюють громадський контроль за дотриманням роботодавцями вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального й колективного захисту, представляють інтереси членів профспілок з усіх питань охорони праці в органах державної виконавчої влади й місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян.

1.2. Головним завданням представників профспілок є захист прав та інтересів членів своєї профспілки (профспілок) у цій сфері трудових відносин, надання їм практичної допомоги у вирішенні відповідних питань.

1.3. Представником профспілки (профспілок) є:

а) на виробничому рівні:

- член профспілкового комітету підприємства, профорганізатор;
- член комісії з охорони праці профкому (який діє згідно з Типовим положенням про цю комісію, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- громадський (старший громадський) інспектор з охорони праці (який діє згідно з Типовим положенням про громадського інспектора з охорони праці, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- інший член первинної профспілкової організації підприємства, компетентний в питаннях охорони праці;

б) на рівні вищих профспілкових органів:

- член президії центрального, обласного, міського, районного або іншого органу галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або Федерації профспілок України;
- технічний (головний технічний) інспектор праці (який діє згідно з Положенням про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженим цією

постановою Президії ФПУ);

- інший спеціаліст з питань охорони праці апарату виборного органу всеукраїнської галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або апарату ФПУ;

- експерт або інший фахівець, залучений відповідним профспілковим органом для проведення незалежної експертизи певного об'єкта чи здійснення експертної оцінки з окремих цільових питань охорони праці, виробничого середовища.

1.4. Повноваження представника профспілки (профспілок) визначаються рішенням виборного профспілкового органу первинної профспілкової організації або постановою президії відповідного профспілкового органу. У випадках виконання разових доручень зазначені повноваження, як виняток, можуть надаватися також згідно з рішенням голови профкому підприємства (профорганізатора) або керівника відповідного профоргану.

Представник профспілки (профспілок) під час виконання своїх обов'язків поза межами підприємства (організації), де він працює, підтверджує свої повноваження:

- Посвідченням встановленого зразка (якщо видача посвідчень передбачена відповідним положенням);

- завіреною копією рішення відповідного виборного профспілкового органу;

- довідкою за підписом голови відповідного виборного профспілкового органу, скріпленою печаткою цього органу.

1.5. Працівники міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, які згідно з посадовими обов'язками відповідають за організацію роботи щодо створення безпечних і здорових умов праці на виробництві, не можуть бути представниками профспілок з питань охорони праці на підпорядкованих підприємствах, дільницях, у цехах, службах тощо.

1.6. Повноваження представників профспілок поширюються на всі підприємства, установи, організації або виробничі об'єкти фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, незалежно від форми власності, виду діяльності і господарювання (далі - підприємства), де працюють члени відповідної профспілки, або які належать до сфери дії відповідного територіального профоб'єднання.

1.7. Повноваження представника профспілки зберігаються, як правило, на строк повноважень виборного профспілкового органу, якщо більш короткий строк не було визначено під час призначення певної особи цим представником.

1.8. Представники профспілок у своїй роботі керуються Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами з охорони праці; статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, технічної інспекції праці профспілок, комісій і громадських інспекторів з охорони праці, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.9. Керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснюють відповідні виборні органи профспілок, територіальних профоб'єднань та Федерації профспілок України, а також за їх дорученням - керівники управлінь, відділів, секторів чи інших структурних підрозділів з охорони праці.

На підприємстві безпосереднє керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснює виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник).

1.10. Виборний профспілковий орган, який призначив представника профспілки (профспілок), може відкликати його подання чи висновки, якщо вони суперечать нормативно-правовим актам з охорони праці або не відповідають вимогам захисту прав та інтересів працівників.

1.11. Представники профспілок взаємодіють з первинними профспілковими організаціями, відповідними комісіями, службами та посадовими особами підприємств, державними органами управління й нагляду за охороною праці та відповідними виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2. ОБОВ'ЯЗКИ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок зобов'язані:

2.1. Забезпечувати практичну реалізацію повноважень, наданих профспілкам законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці;

2.2. Здійснювати представництво й захист інтересів членів профспілок у сфері охорони праці та докiлля в органах державної влади, місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян;

2.3. Перевіряти стан умов і безпеки праці, охорони докiлля на підприємствах, виконання відповідних програм, зобов'язань колективних договорів і угод, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджуючими засобами, газованою солоною водою, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком тощо і домагатися від роботодавців усунення наявних недоліків;

2.4. Вносити обов'язкові для розгляду роботодавцем пропозиції про усунення виявлених порушень нормативно-правових актів з безпеки і гігієни праці та домагатися їх виконання.

2.5. Здійснювати контроль за:

- умовами праці жінок, неповнолітніх, інвалідів;
- проведенням навчання, інструктажів та перевірки знань працівників з охорони праці;
- проходженням працівниками періодичних медичних оглядів;
- своєчасним проведенням роботодавцем атестації робочих місць;
- безоплатним забезпеченням працівників нормативно-правовими актами з охорони праці та додержанням працівниками вимог цих актів;

- своєчасним і правильним розслідуванням та обліком нещасних випадків та професійних захворювань;

- виконанням наказів, розпоряджень, заходів з охорони праці, у тому числі заходів з усунення причин нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, зазначених в актах розслідування;

- наявністю і станом наочних засобів пропаганди та інформації з охорони праці на підприємстві.

2.6. Брати участь:

- в опрацюванні проектів загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, відповідних галузевих і територіальних угод з цих питань, у формуванні розділу «Охорона праці» колективних договорів та визначенні роботодавцями комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів або підвищення існуючого рівня охорони праці;

- у розробленні нових і перегляді чинних нормативно-правових актів з охорони праці, а також положень, інструкцій та інших актів з цих питань, що діють у межах підприємства;

- у підтвердженні згідно з законодавством факту наявності виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівника або людей, які його оточують, або виробничого середовища чи довкілля, та обґрунтованості відмови працівника від роботи з цих причин;

- розгляді посадовими особами листів, заяв та скарг працівників з питань охорони праці;

- підготовці та проведенні громадських оглядів, конкурсів, рейдів з питань охорони праці;

- визначенні підстав та розмірів зменшення одноразової допомоги працівникам, які потерпіли на виробництві, якщо за результатами розслідування нещасного випадку однією з головних причин було встановлено порушення потерпілим вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- у комплексних заходах щодо підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і профзахворювань на підприємстві;

2.7. Аналізувати стан охорони праці і причини виробничого травматизму й професійної захворюваності, домагатися від роботодавця вжиття ефективних заходів щодо поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, здійснювати контроль за дотриманням установленого порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;

2.8. Брати участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві та профзахворювань;

- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;

- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення на відповідність їх вимогам охорони праці;

- з перевірки або обстеження стану охорони праці на підприємстві (підприємствах), що проводяться органами державного нагляду за охороною праці;

2.9. Сприяти потерпілим, членам сімей загиблих на виробництві або особам, які представляють їхні інтереси, у вирішенні питань щодо їх участі у розслідуванні, ознайомленні з матеріалами за його наслідками, своєчасного одержання актів установленої форми, розгляду роботодавцем заяв у разі незгоди зі змістом цих актів, своєчасного і повного одержання страхових виплат та всіх видів соціальної допомоги, що мають надаватися Фондом соціального страхування від нещасних випадків згідно з законодавством.

3. ПРАВА ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок мають право:

3.1. Безперешкодно відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки стану безпеки і гігієни праці, додержання працівниками нормативних актів з питань охорони праці або участі в роботі комісій з питань, що належать до компетенції представників профспілок з охорони праці;

3.2. Одержувати від роботодавців, посадових осіб та працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці;

3.3. Вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду подання з питань охорони праці та одержувати від них аргументовану відповідь;

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальних за це посадових осіб;

3.5. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

3.6. Організовувати проведення або домагатися незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці;

3.7. Брати участь:

у визначенні та здійсненні державної політики в галузі охорони праці, трудових відносин і соціального захисту працівників, внесенні пропозицій з цих питань відповідним органам;

у розгляду спорів і конфліктів з питань охорони праці в комісіях з трудових спорів, у прокуратурі, суді тощо;

у розгляді органами виконавчої влади й місцевого самоврядування, роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян своїх пропозицій згідно з компетенцією представників профспілок з питань охорони праці;

3.8. Безоплатно одержувати від органів статистики дані з питань охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності у межах відповідно до своїх повноважень.

4. Форма посвідчення представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-1) та форма висновку або подання представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-2) наведені у додатках 1 і 2 до цього

Положення.

5. Представники профспілок з питань охорони праці всеукраїнських профспілок та територіальних профоб'єднань щорічно надають інформацію про свою роботу Федерації профспілок України в терміни та за формою звіту технічного (головного технічного) інспектора праці профспілок (згідно з додатком 2 до Положення про технічну інспекцію праці профспілок).

Додаток 1
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-1
Посвідчення представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**представника профспілки (профспілок)
з питань охорони праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

є представником _____

(найменування первинної профорганізації, обласного,

міського, районного або іншого профоргану, всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Фото

Головна _____
(найменування

Печатка

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20 ____ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20 ____ р.

Права частина

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» представник профспілки (профспілок) має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-2
висновку або подання представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

**ПРЕДСТАВНИК ПРОФСПІЛКИ (ПРОФСПЛОК)
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

(найменування профоргану, представником якого є)

(прізвище, ім'я, по батькові, поштова адреса, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21
Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____
(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів; про

наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної
_____ відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади
_____ посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колдоговору (угоди),
_____ рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Представник профспілки
(профспілок) з питань
охорони праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 3

до постанови Президії ФПУ

від 28.02.2013 № П-16-11

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові засади діяльності комісії з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації і містить вимоги щодо організації роботи цієї комісії з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», іншими актами законодавства.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Комісія з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (далі – Комісія) створюється цим органом на строк його повноважень на підприємстві, в установі, організації (далі – підприємство) будь-якої форми власності та виду діяльності з кількістю працюючих, як правило, 50 і більше осіб. Залежно від конкретних обставин виборний профспілковий орган підприємства може створити комісію й за меншої кількості працівників.

У структурних підрозділах великих підприємств, де в установленому порядку окремо обирається профспілковий орган, створюється Комісія з охорони праці цього органу.

Кількісний і персональний склад Комісії визначається і затверджується виборним профспілковим органом підприємства (структурного підрозділу) залежно від кількості працівників і специфіки виробництва.

1.2. Головними завданнями Комісії є здійснення громадського контролю за додержанням роботодавцем вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, захист прав та інтересів членів профспілки у цій сфері.

1.3. Членами Комісії можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах, інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

Кожен член Комісії одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє в межах повноважень згідно зі статтею 41 Закону України «Про охорону праці», статтями 21, 38 і 40 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки.

1.4. Головою Комісії обирається член виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу), який не входить до складу адміністративного персоналу. Одночасно він є старшим громадським інспектором підприємства (структурного підрозділу).

На підприємстві зі значною кількістю працюючих (3 тисячі осіб і більше) доцільно в штатному розкладі виборного профспілкового органу передбачати звільненого працівника на посаді голови Комісії, який одночасно може призначатися заступником голови виборного профспілкового органу. Рішення з цих питань виборний профспілковий орган приймає залежно від специфіки підприємства, складності й небезпечності виробництв та з урахуванням рекомендацій щодо конкретних нормативів чисельності, визначених відповідним центральним органом всеукраїнської профспілки.

1.5. Комісія у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.6. Комісія працює під керівництвом відповідного виборного профспілкового органу за планом роботи, що затверджується цим органом.

1.7. Засідання Комісії проводяться за необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

1.8. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

1.9. Рішення Комісії оформляється протоколом довільної форми, має рекомендаційний характер і надається роботодавцю (керівникові підприємства, структурного підрозділу), іншим зацікавленим особам для впровадження в життя. Роботодавець не пізніше п'ятиденного терміну (5 робочих днів) з дня отримання рішення надсилає голові Комісії аргументовану відповідь.

Із найбільш важливих і принципових питань Комісія вносить матеріали на розгляд виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) для прийняття рішення по суті проблеми на рівні зазначеного органу.

1.10. Голова і члени Комісії взаємодіють з іншими представниками профспілки (профспілок) підприємства, громадськими інспекторами з охорони праці структурних підрозділів, відповідними службами та посадовими особами підприємства, а також з представниками органів державного управління і нагляду за охороною праці, виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, технічними інспекторами праці та іншими фахівцями вищих профспілкових органів.

1.11. Комісія звітує про свою роботу за півріччя і рік (або частіше – за

необхідності) на засіданні відповідного виборного профспілкового органу або на зборах членів профспілки.

1.12. Роботодавець за свій рахунок організовує разом з виборним профспілковим органом підприємства навчання членів Комісії, придбання для них відповідних засобів і нормативних документів з охорони праці, а також забезпечує збереження їм середнього заробітку протягом періоду навчання і виконання громадських обов'язків, визначених колективним договором.

2. ЗМІСТ РОБОТИ КОМІСІЇ

2.1. Комісія сприяє виборному профспілковому органу підприємства (структурного підрозділу) у виконанні повноважень, передбачених для профспілок Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами та Статутом профспілки.

З цією метою Комісія:

2.1.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою підсоленою водою, проведення обов'язкових медичних оглядів працівників певних категорій та виконання рекомендацій заключних актів медичного огляду, домагається від роботодавця усунення недоліків у роботі з цих питань.

2.1.2. Бере участь у формуванні розділу «Охорона праці» колективного договору, в опрацюванні роботодавцем комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів і підвищення існуючого рівня охорони праці, проводить перевірки виконання затверджених заходів.

2.1.3. Аналізує причини виробничого травматизму та професійної захворюваності, якість складання актів за встановленими формами (Н-1, Н-5, П-4), готує пропозиції стосовно вимог до роботодавця щодо вжиття ефективних профілактичних заходів, а також з приводу безпідставного звинувачення потерпілих, необґрунтованої відмови від складання акта за формою Н-1 або внесення до нього необхідних змін.

2.1.4. Контролює усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, визначених комісіями з їх розслідування, додержання роботодавцем установленого порядку реєстрації та подання звітності про зазначені випадки.

2.1.5. Перевіряє наявність і повноту інструкцій з охорони праці для всіх професій, своєчасну розробку й затвердження нормативних та інших актів з охорони праці, що діють у межах підприємства, ведення журналів інструктажу працівників, журналів періодичного технічного огляду машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та іншої документації згідно з вимогами норм і правил.

2.1.6. Вивчає додержання вимог законодавства про охорону праці жінок, неповнолітніх, інвалідів та вносить пропозиції щодо усунення порушень з цих

питань.

2.1.7. Здійснює громадський контроль за своєчасним проведенням атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці, вивчає додержання вимог законодавства щодо надання працівникам пільг і компенсацій за роботу з важкими та/або шкідливими умовами праці, готує пропозиції про встановлення для окремих осіб додаткових пільг відповідно до умов колективного договору.

2.1.8. Сприяє своєчасному й повному одержанню потерпілими або членами сімей загиблих на виробництві сум відшкодування шкоди, одноразової допомоги та всіх інших страхових виплат чи видів соціальної допомоги, передбачених законодавством, за необхідності готує на розгляд виборного профспілкового органу підприємства проект подання з цих питань до робочих органів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2.1.9. Сприяє виплаті вихідної допомоги (у розмірі не менше тримісячного заробітку), якщо працівник розриває трудовий договір через порушення роботодавцем вимог законодавства та умов колективного договору з питань охорону праці.

2.1.10. Організовує і контролює роботу громадських інспекторів з охорони праці.

2.1.11. Здійснює громадський контроль за створенням та ефективною роботою кабінету охорони праці, наявністю і станом куточків, стендів та інших засобів пропаганди охорони праці; спільно з роботодавцем організовує огляди-конкурси стану охорони праці на підприємстві.

2.1.12. За необхідності порушує перед виборним профспілковим органом підприємства питання про проведення незалежної експертизи умов праці на діючому виробництві, небезпечності певних машин, механізмів, устаткування, будівель і споруд, відповідності нормативно-правовим актам з охорони праці проектної документації, нових або реконструйованих виробничих об'єктів.

2.2. Голова Комісії або за його дорученням будь-який інший член Комісії бере участь у роботі комісій:

- з проведення атестації робочих місць за умовами праці;
- з розслідування (спеціального розслідування) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- з атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;
- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;
- з прийняття в експлуатацію нового або реконструйованого об'єкта виробничого чи соціально-культурного призначення на відповідність його вимогам охорони праці;
- з перевірки або комплексного обстеження стану охорони праці на

підприємстві (у структурному підрозділі), що проводиться представниками органів державного нагляду за охороною праці, пожежною охороною, експертами Фонду соціального страхування від нещасних випадків, технічними інспекторами праці профспілок тощо.

2.3. Голова, члени Комісії реалізують інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 №П-5-13, та іншими актами.

2.4. Голова або будь-який член Комісії негайно повідомляє голову виборного профспілкового органу підприємства про кожен груповий нещасний випадок, нещасний випадок зі смертельним або тяжким наслідком, що стався на виробництві, з метою термінового повідомлення про це вищому профспілковому органу та забезпечення участі в спеціальному розслідуванні такого випадку представників профспілок згідно з установленим Порядком.

3. ОСНОВНІ ПРАВА ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

Голова і члени Комісії мають право:

3.1. Безперешкодно і в будь-який час перевіряти стан умов і безпеки праці, санітарно-побутового обслуговування і забезпечення працівників засобами колективного та індивідуального захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою соленою водою, мийними та знешкоджувальними засобами, а також хід виконання зобов'язань з охорони праці колективного договору, відповідних програм та заходів з цих питань.

3.2. Вносити роботодавцю подання з будь-якого питання охорони праці та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.3. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах підприємства у разі виникнення загрози життю або здоров'ю працівників.

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальність посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до цих випадків.

3.5. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні пояснення, інформацію та документи з питань, що належать до компетенції Комісії.

Виборний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати рішення Комісії чи подання (висновки) голови або члена Комісії, якщо вони суперечать законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідають вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності голови або члена Комісії,

притягаються до дисциплінарної, адміністративної, кримінальної відповідальності згідно із законодавством.

За неналежне виконання обов'язків, передбачених цим Положенням, будь-який член Комісії може бути притягнутий до відповідальності згідно зі Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків у тому ж порядку, за яким його було обрано.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові основи діяльності громадських (старших громадських) інспекторів з охорони праці і містить вимоги щодо організації їх роботи з урахуванням обов'язків, прав та повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про охорону праці", іншими актами законодавства.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Громадський інспектор з охорони праці (далі – громадський інспектор) здійснює громадський контроль за дотриманням законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці, виконанням роботодавцем і уповноваженими ним посадовими особами заходів щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням.

Головними завданнями громадського інспектора є захист прав та інтересів членів профспілки в сфері охорони праці, визначених законодавством, сприяння створенню для кожного працівника здорових і безпечних умов праці відповідно до встановлених нормативів.

1.2. Громадський інспектор обирається відкритим голосуванням на зборах профспілкової групи на строк повноважень профгрупорга.

1.3. Із складу виборного профспілкового органу підприємства, установи, організації (далі – підприємство) або виборного профспілкового органу структурного підрозділу підприємства обирається громадський інспектор відповідно підприємства або його структурного підрозділу.

1.4. Громадськими (старшими громадськими) інспекторами можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.5. Громадський (старший громадський) інспектор одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє згідно з вимогами статті 41 Закону України "Про охорону праці", статей 21 і 38 Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", інших нормативно-правових

актів, Статуту профспілки.

1.6. Громадський (старший громадський) інспектор у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.7. Громадський (старший громадський) інспектор виконує свою роботу під керівництвом відповідно профгрупорга, голови комісії з охорони праці виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) або безпосередньо голови цього органу. Він діє в контакті з керівниками й спеціалістами дільниць, цехів, служб підприємства.

1.8. Про виконання своїх обов'язків громадські (старші громадські) інспектори щокварталу звітують на профспілкових зборах відповідної дільниці, цеху, іншого структурного підрозділу або підприємства в цілому або на засіданні комісії з охорони праці відповідного виборного профспілкового органу, або на засіданні цього органу.

Виборний профспілковий орган підприємства з урахуванням рекомендацій відповідного центрального органу всеукраїнської профспілки визначає зміст і порядок ведення облікової та звітної документації про роботу громадських (старших громадських) інспекторів.

1.9. Протягом не більше трьох місяців після обрання громадські (старші громадські) інспектори проходять у встановленому порядку навчання з охорони праці та організації громадського контролю з цих питань, забезпечуються відповідними нормативно-правовими актами, методичними, інформаційними та довідковими матеріалами.

За необхідності виборний профспілковий орган підприємства забезпечує громадських (старших громадських) інспекторів відповідними документами (Посвідченням представника профспілки з питань охорони праці, довідкою тощо), які засвідчують його право на здійснення громадського контролю у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.10. Витрати на навчання, придбання необхідних засобів і нормативних документів з охорони праці, матеріальне заохочення громадських інспекторів здійснюється роботодавцем на умовах, передбачених колективним договором. Роботодавець звільняє громадських (старших громадських) інспекторів від роботи для навчання і виконання громадських обов'язків на передбачений колективним договором строк зі збереженням за ними середнього заробітку.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ЗМІСТ РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

Громадський (старший громадський) інспектор:

2.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці на робочих місцях, дотримання працівниками правил, норм, інструкцій, інших нормативно-правових актів з охорони праці та вносить роботодавцю (його представникам) пропозиції щодо усунення виявлених порушень і недоліків з цих питань, повідомляє про результати перевірки осіб, зазначених у пункті 1.7 цього Положення.

2.2. Негайно інформує бригадира, майстра або іншого керівника дільниці, цеху, підприємства, служби охорони праці, голову виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) про кожен нещасний випадок, що стався з працівниками на виробництві, домагається вжиття заходів щодо надання допомоги потерпілим та організації його розслідування.

2.3. Бере участь у розслідуванні (спеціальному розслідуванні) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, домагається об'єктивного визначення їх обставин, причин і профілактичних заходів, оперативної підготовки матеріалів розслідування, складання актів за встановленими формами (Н-5, Н-1, П-4), реєстрації випадків у встановленому порядку, своєчасного подання відповідних документів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків, а також сприяє одержанню потерпілими усіх страхових виплат та видів соціальної допомоги, передбачених законодавством і колективним договором.

2.4. Контролює:

- дотримання роботодавцем вимог законодавчих і нормативних актів з охорони праці під час прийому робітників на роботу в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів;

- виконання комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;

- виконання роботодавцем рішень профспілкових органів та приписів державних наглядових і контролюючих органів з питань охорони праці;

- відповідність чинним нормативно-правовим актам з охорони праці технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування, інструментів, інших засобів праці, застосування працівниками безпечних прийомів і методів виконання робіт;

- наявність і повноту інструкцій з охорони праці, своєчасність і якість проведення інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки тощо на робочих місцях, забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, обов'язкове і правильне їх використання та своєчасне проведення хімічного чищення, прання, ремонту, дезінфекції, дезактивації тощо;

- виконання роботодавцем заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, поліпшення умов та підвищення рівня безпеки праці;

- забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями і пристроями, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою відповідно до встановленого

порядку.

2.5. У межах своєї компетенції реалізує інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 № П-5-13.

3. ПРАВА ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

3.1. Громадський (старший громадський) інспектор має право:

3.1.1. Безперешкодно і в будь-який час проводити перевірки з питань, що належать до його компетенції, брати участь у роботі відповідних комісій.

3.1.2. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих ділянках тощо у разі загрози життю чи здоров'ю працівників.

3.1.3. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці, вносити роботодавцю (відповідному керівникові) обов'язкові для розгляду подання з цих питань та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.1.4. Порушувати перед роботодавцем питання про притягнення до відповідальності посадових та інших осіб, які не додержуються вимог законодавства про охорону праці, а також про матеріальне й моральне заохочення працівників, які беруть активну участь і виявляють ініціативу у здійсненні заходів щодо підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці.

3.2. Виборний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати подання чи висновок громадського (старшого громадського) інспектора, якщо він суперечить законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідає вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності громадського (старшого громадського) інспектора, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законом.

За неналежне виконання своїх обов'язків згідно з цим Положенням громадський (старший громадський) інспектор може бути притягнутий до відповідальності згідно з Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків за рішенням профспілкових зборів чи виборного профспілкового органу, які його обрали.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ
ПОСТАНОВА

28.02.2013

м. Київ

№ П-16-11

┌
Про вдосконалення роботи
технічної інспекції праці ФПУ,
інших представників профспілок
з питань охорони праці

На виконання постанови Ради ФПУ від 12 грудня 2012 року № Р-6-3 «Про завдання профспілкових організацій щодо забезпечення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства», а також врахувавши пропозиції членських організацій ФПУ про вдосконалення роботи технічної інспекції праці профспілок та інших представників профспілок з питань охорони праці, з метою забезпечення ефективного громадського контролю за дотриманням законодавства про охорону праці, захисту прав членів профспілок на безпечні й здорові умови праці, Президія Федерації професійних спілок України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити в новій редакції наступні нормативні документи ФПУ, які регламентують діяльність технічних інспекторів праці та інших представників профспілок з питань охорони праці:

1.1. Положення про технічну інспекцію праці профспілок (додаток 1).

1.2. Типове положення про представників профспілок з питань охорони праці (додаток 2).

1.3. Типове положення про комісію з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (додаток 3).

1.4. Типове положення про громадського інспектора з охорони праці (додаток 4).

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Президії ФПУ від 19 вересня 2003 року № П-5-13, від 05 квітня 2004 року № П-10-4 та від 13 грудня 2006 року № П-8-18.

3. Департаменту охорони праці апарату ФПУ (Андрієвський Ю.З.), Інформаційно-аналітичному центру ФПУ (Работа Ю.І.) за участю членських організацій ФПУ підготувати і внести на розгляд Президії у II кварталі 2013 року Методичні рекомендації щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці з урахуванням внесених змін до відповідних нормативних документів ФПУ, а також змін у законодавстві України у сфері охорони праці та забезпечити опублікування збірника нормативних актів ФПУ з питань здійснення профспілками громадського контролю за дотриманням законодавства у сфері охорони праці у новій редакції.

4. Керівникам членських організацій ФПУ:

4.1. Забезпечити єдиний скоординований підхід до організації громадського контролю в системі профспілкових органів, підбору та навчання представників профспілок з охорони праці.

4.2. Рекомендувати здійснити роботу щодо зміцнення кадрового складу технічних інспекцій праці всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань за рахунок профспілкового бюджету, у тому числі шляхом кооперації коштів.

4.3. Ініціювати проведення за участю територіальних управлінь Держгірпромнагляду, організацій роботодавців ґрунтовного аналізу стану промислової безпеки та охорони праці в регіоні. Про результати цього аналізу поінформувати Раду Міністрів Автономної Республіки Крим та обласні державні адміністрації, а також звернутись до відповідних органів державної влади з пропозицією щодо підготовки проектів цільових регіональних програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на найближчу перспективу.

4.4. Результати проведеного аналізу внести на розгляд територіальних тристоронніх соціально-економічних рад для прийняття рішень про спільну роботу соціальних партнерів з покращення умов праці та попередження виробничого травматизму.

4.5. Проводити із залученням представників Держгірпромнагляду, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань на окремих підприємствах регіонів спільні консультативні заходи для роботодавців і первинних профспілкових організацій з висвітленням їх у ЗМІ.

5. Розмістити постанову на офіційному веб-порталі ФПУ.

6. Контроль за виконанням постанови покласти на заступника Голови ФПУ Українця С.Я.

Голова ФПУ

Ю.М. Кулик

Додаток 1

до постанови Президії ФПУ
від 28.02.2013 № П-16-11

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТЕХНІЧНУ ІНСПЕКЦІЮ ПРАЦІ ПРОФСПІЛОК

Це Положення визначає правові основи діяльності технічної інспекції праці професійних спілок, що входять до складу Федерації профспілок України, і містить вимоги щодо побудови і організації роботи цієї інспекції, розмежування функцій технічних (головних технічних) інспекторів праці, реалізації ними прав і повноважень, визначених чинним законодавством України для представників профспілок з питань охорони праці.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Технічна інспекція праці профспілок України (далі – технічна інспекція праці) утворюється згідно з рішеннями виборних органів всеукраїнських профспілок, територіальних профоб'єднань та Президії Федерації профспілок України з метою кваліфікованого й ефективного виконання профспілками захисних функцій у галузі охорони праці.

Головним завданням технічних (головних технічних) інспекторів праці, як повноважних представників профспілок з питань охорони праці, є забезпечення практичної реалізації прав і повноважень, наданих цим представникам Кодексом законів про працю України, Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами.

1.2. Технічна інспекція праці у своїй роботі керується трудовим законодавством, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.3. Це Положення поширюється на технічного (головного технічного) інспектора праці будь-якої професійної спілки або профоб'єднання, що входить до складу Федерації профспілок України, та на технічного (головного технічного) інспектора праці ФПУ.

1.4. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці

територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

1.5. Технічна інспекція праці представляє і захищає інтереси членів профспілок з питань охорони праці, соціального страхування від нещасних випадків в органах державної влади, місцевого самоуправління, у відношеннях з роботодавцями, їх об'єднаннями та об'єднаннями громадян, взаємодіє з органами державної влади й управління, які займаються вирішенням проблем охорони праці, з органами державного нагляду за охороною праці, правоохоронними органами, закладами охорони здоров'я, виконавчою дирекцією, управліннями та відділеннями Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, правовою інспекцією праці профспілок та профспілковим активом.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОБУДОВА ТЕХНІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ПРАЦІ

2.1. Технічна інспекція праці створюється за галузевим та територіальним принципами, складається з технічних (головних технічних) інспекторів праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань та підпорядковується відповідним виборним органам цих профспілок і об'єднань.

2.2. Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні всеукраїнських профспілок, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування всеукраїнської профспілки).

Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні регіональних профоб'єднань, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування відповідного регіонального профоб'єднання).

Зазначені спеціалісти, які працюють в апараті ФПУ, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці Федерації профспілок України».

2.3. Технічними (головними технічними) інспекторами праці можуть бути особи з вищою спеціальною освітою за фахом спеціаліста з охорони праці або особи з вищою технічною освітою, які мають стаж практичної роботи на виробництві за спеціальністю не менше трьох років.

Технічні (головні технічні) інспектори праці на початку роботи і періодично (не рідше одного разу на три роки) проходять у встановленому порядку навчання, підвищення кваліфікації та перевірку знань з питань охорони праці.

2.4. Безпосереднє керівництво і контроль за роботою технічних інспекторів праці здійснюють голови виборних органів всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань чи ФПУ.

Обов'язки щодо забезпечення взаємодії всіх технічних інспекторів праці в межах певного регіону або України в цілому покладаються відповідно на

регіональне профоб'єднання та на ФПУ.

Здійснення захисту прав працівників та громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці на конкретному підприємстві забезпечується насамперед технічним інспектором праці тієї профспілки, членами якої є працівники підприємства. У разі потреби, технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання проводить роботу на цьому підприємстві разом з фахівцями галузевої профспілки або за погодженням з керівництвом відповідного виборного органу цієї профспілки.

2.5. Питання штатної чисельності, розмірів заробітної плати та порядку фінансування технічних (головних технічних) інспекторів праці вирішуються відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань, а щодо технічних інспекторів праці ФПУ – Головою Федерації профспілок України.

2.6. За угодами між відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань технічні (головні технічні) інспектори праці регіональних профоб'єднань можуть безпосередньо обслуговувати підприємства, працівники яких є членами різних профспілок. Утримання таких інспекторів провадиться на пайових засадах.

2.7. Технічним (головним технічним) інспекторам праці видається посвідчення єдиного зразка за формою № ТІ-1, що підтверджує право пред'явника безперешкодно, в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства згідно із законодавством.

3. ОБОВ'ЯЗКИ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці:

3.1. Здійснюють громадський контроль за додержанням роботодавцями, посадовими особами підприємств і органів виконавчої влади законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов для працівників, забезпеченням їх засобами індивідуального та колективного захисту, впровадженню та ефективності дії системи управління охороною праці на галузевому, регіональному та виробничому рівнях.

3.2. Захищають права й інтереси членів профспілок з питань охорони праці в органах державної влади й місцевого самоврядування, у стосунках з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців.

3.3. Представляють у комісіях з трудових спорів, прокуратурі, судах та інших органах влади, керівних і робочих органах Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві інтереси членів профспілки з питань охорони праці та соціального захисту, зокрема, осіб, які потерпіли від нещасних випадків або професійних захворювань, а також сімей загиблих на виробництві.

3.4. Аналізують стан і причини виробничого травматизму та профзахворювань, контролюють якість та об'єктивність їх розслідування,

надають пропозиції щодо усунення виявлених недоліків та порушень, проведення профілактичних заходів з поліпшення умов та безпеки праці.

3.5. Готують пропозиції до проектів загальнодержавної, галузевих і регіональних програм з питань охорони праці, а також до Генеральної, галузевих та регіональних угод з цих питань, здійснюють контроль за виконанням передбачених ними заходів.

3.6. Беруть участь в опрацюванні законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, довкілля, питань державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

3.7. Домагаються від роботодавців включення до колективних договорів та угод заходів, спрямованих на поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, досягнення встановлених нормативів охорони праці, попередження виробничого травматизму та профзахворювань, здійснюють контроль за їх виконанням.

3.8. Беруть участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві;
- з обстеження підприємств органами державного нагляду за охороною праці на відповідність фактичного стану умов і безпеки праці вимогам законів та інших нормативно-правових актів;
- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого і соціально-культурного призначення на відповідність цих об'єктів вимогам охорони праці;
- з охорони довкілля, захисту населення від негативного екологічного впливу;
- з перевірки знань посадовими особами нормативно-правових актів з охорони праці.

3.9. У разі необхідності, організують проведення або домагаються незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

3.10. За дорученням сторони застрахованих осіб у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві беруть участь у роботі спеціальних комісій, створених згідно із законодавством при виконавчій дирекції цього Фонду та її робочих органах на місцях, щодо розгляду спорів про суми страхових внесків, розміри знижок чи надбавок до страхових тарифів, ступінь вини потерпілих у нещасних випадках, накладення штрафів або про розміри шкоди, наявність прав на її відшкодування та з інших питань.

3.11. Готують до розгляду виборними органами профспілок проекти документів та пропозиції щодо актуальних питань охорони праці та довкілля.

3.12. Надають практичну допомогу профспілковим організаціям, профкомам підприємств, їх комісіям і громадським інспекторам з охорони праці у здійсненні громадського контролю за додержанням роботодавцями і посадовими особами законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вдосконаленні колдоговірної практики регулювання цих питань, беруть участь у проведенні навчання профспілкового активу, інформують первинні

профспілкові організації про результати своєї роботи на підприємствах, висновки і запропоновані заходи.

3.13. Розглядають звернення, скарги й пропозиції членів профспілок з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

3.14. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

3.15. Беруть участь разом з відповідними органами державного нагляду та контролю у комплексних перевірках суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства про охорону праці незалежно від наявності на них профспілок.

4. ПРАВА ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці мають право:

4.1. Безперешкодно і в будь-який час відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

4.2. Вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду, робочим органам Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України обов'язкові для розгляду подання (форма № ТІ-3) з питань охорони праці та соціального захисту, вимагати усунення наявних недоліків і порушень законодавства з цих питань, вжиття відповідних санкцій до конкретних посадових осіб і працівників, винних у цих порушеннях, та одержувати від них аргументовану відповідь.

4.3. Подавати висновки (форма № ТІ-3) про причини нещасних випадків на виробництві й професійних захворювань і відповідальних за це посадових осіб, а також про відповідність або невідповідність чинним нормативам умов і безпеки праці на конкретних робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах чи інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому.

4.4. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників на період до усунення цієї загрози.

4.5. Брати участь у розгляді роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян поданих профспілками або їх представниками пропозицій з питань

згідно з компетенцією технічної інспекції праці.

4.6. Одержувати від роботодавців, посадових осіб і працівників підприємств необхідні пояснення й документи з усіх питань охорони праці.

4.7. Безоплатно одержувати від органів статистики, центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій дані про стан охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності.

4.8. Вносити відповідним органам пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів з охорони праці.

4.9. Технічний інспектор праці профспілок не нижче обласного рівня, зі стажем роботи на цій посаді не менше 2-х років, за згодою відповідного виборного органу може бути рекомендованим на посаду позаштатного державного інспектора з охорони праці відповідного територіального управління Держгірпромнагляду.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ, РОЗГЛЯД СПОРІВ, ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

5.1. Технічні (головні технічні) інспектори праці самостійні в прийнятті рішень і несуть у встановленому порядку відповідальність за їх правомірність та об'єктивність.

5.2. Обсяг роботи кожного технічного (головного технічного) інспектора праці визначається відповідно до розподілу функціональних обов'язків або посадової інструкції, що затверджується керівником відповідного профоргану з урахуванням вимог цього Положення.

5.3. Робота технічних (головних технічних) інспекторів праці ведеться за поточними планами з урахуванням непередбачених обставин (наприклад, потреби взяти участь у розслідуванні нещасних випадків, у розгляді скарг членів профспілок, що надійшли до інспекції, тощо), а також необхідності якомога більше перебувати безпосередньо в трудових колективах підприємств, установ, організацій, що ними обслуговуються.

5.4. Головний технічний інспектор праці всеукраїнської профспілки здійснює методичне керівництво роботою технічної інспекції праці цієї профспілки, визначає напрями її діяльності, сприяє сумлінному, якісному й кваліфікованому виконанню кожним працівником інспекції покладених на нього завдань.

Головний технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання забезпечує узгодження дій технічних інспекторів праці різних профспілок у межах відповідного регіону та обмін досвідом роботи між ними, опрацьовує загальні підходи й методи контролю за дотриманням законодавства про охорону праці.

5.5. З метою вдосконалення форм і методів контролю за охороною праці, підвищення кваліфікації технічних інспекторів праці та обміну досвідом роботи з усіх питань, що відносяться до їх компетенції, головні технічні інспектори праці всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань та Федерації профспілок

України періодично проводять відповідні семінари-наради технічної інспекції праці.

5.6 Рішення технічного (головного технічного) інспектора праці можуть бути оскарженими головному технічному інспектору праці відповідного профоб'єднання, якому він безпосередньо підпорядкований. При незгоді з рішенням останнього спір розглядається головним технічним інспектором праці відповідної всеукраїнської профспілки, а з міжгалузевих питань – головним технічним інспектором праці регіонального профоб'єднання.

Розбіжності між головними технічними інспекторами праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань розглядаються головним технічним інспектором праці Федерації профспілок України.

Якщо у всеукраїнській профспілці або в регіональному профоб'єднанні посада головного технічного інспектора праці відсутня, рішення відповідних технічних інспекторів праці можуть бути оскарженими безпосередньо головному технічному інспектору праці Федерації профспілок України.

5.7. Технічні (головні технічні) інспектори праці профспілок користуються єдиними формами документів: Посвідченням форми № ТІ-1 (додаток 1), звітності про роботу форми № ТІ-2 (додаток 2) та висновку (або подання) форми № ТІ-3 (додаток 3).

5.8. Роботодавець відповідно до законодавства повинен забезпечити необхідні умови для роботи технічного (головного технічного) інспектора праці на підприємстві в період проведення ним перевірки або виконання інших обов'язків згідно з цим Положенням.

Додаток 1
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-1

Посвідчення технічного (головного
технічного) інспектора праці
профспілок

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**технічного (головного технічного)
інспектора праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

працює на посаді _____
(технічного або головного технічного)

інспектора праці _____
(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

Ф о т о

Головна _____
(найменування

П е ч а т к а

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20__ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20__ р.

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та Положення про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженого постановою Президії Федерації профспілок України від «_____» _____ 20__ р. №_____, технічний (головний технічний) інспектор праці, як повноважний представник профспілок, має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати і перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці за пред'явленням цього Посвідчення;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Положення про технічну інспекцію
праці профспілок

Форма № ТІ-2

Подається за станом на 1 січня:

до 10 лютого — технічним (головним технічним) інспектором праці до всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ;

до 28 лютого — головним технічним інспектором праці всеукраїнської профспілки та територіального профоб'єднання до Федерації профспілок України (зведений звіт)

З В І Т *

**про роботу технічного (головного технічного)
інспектора праці всеукраїнської профспілки,
територіального об'єднання профспілок, ФПУ**

(посада, прізвище, ім'я, по батькові технічного інспектора або

найменування технічної інспекції праці з повною назвою

всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ)

за 201 ____ рік

№ пп	Показники	Кількість за періоди	
		звітний	попередній
1.	2.	3.	4.
1.	Кількість технічних інспекторів праці.		
2.	Кількість нещасних випадків (незалежно від кваліфікації) на підконтрольних підприємствах, що згідно з Порядком підлягають спеціальному розслідуванню (у знаменнику – взято участь у розслідуванні) всього, у т.ч:		
2.1.	зі смертельним наслідком, пов'язаних з виробництвом		
2.2.	зі смертельним наслідком, не пов'язаних з виробництвом		
2.3.	з тяжкими наслідками		
2.4.	групових нещасних випадків		
3.	Кількість нещасних випадків (із числа наведених у пункті 2), за результатами розслідування яких, за наполяганням технічного інспектора праці:		
3.1.	Знято безпідставне звинувачення потерпілого		
3.2.	Відхилено наміри не пов'язати випадок із виробництвом		
4.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів		
5.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів спільно з органами державного нагляду		

6.	Кількість робіт, що призупинені за поданням або наполяганням технічного інспектора праці, у т.ч.:		
6.1.	підприємств		
6.2.	цехів, інших структурних підрозділів		
6.3.	виробничих дільниць		
6.4.	машин, механізмів, устаткування		
7.	Надіслано роботодавцям, органам управління і нагляду, комісіям з трудових спорів, прокуратурі, судам тощо висновків чи подань, у знаменнику – вирішено позитивно: а) висновків - б) подань -		
8.	Виявлено порушень вимог законодавства про охорону праці (у знаменнику – з них усунуто)		
9.	Взято участь у прийнятті в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення (кількість об'єктів), у знаменнику – з них не прийнято		
10.	Кількість підприємств, де за участю технічного (головного технічного) інспектора проводилися:		
10.1.	формування та укладання колективних договорів (угод) щодо зобов'язань з охорони праці		
10.2.	Кількість посадових осіб, у яких перевірено знання з питань охорони праці		
10.3.	навчання профспілкового активу з охорони праці, осіб		
11.	Розглянуто письмових та усних звернень членів профспілки з питань охорони праці (у знаменнику – вирішено позитивно) всього, у т.ч.:		
11.1.	зв'язку нещасного випадку з виробництвом (у знаменнику – вирішено позитивно)		
11.1.	перегляду акта Н-1 (Н-5) з метою зняття звинувачення з потерпілого (у знаменнику – вирішено позитивно)		
12.	Кількість питань з охорони праці, підготовлених і розглянутих виборними профспілковими органами		

Примітка: До звіту додається пояснювальна записка, вносяться проблемні та постановочні питання, що потребують вирішення. У зведеному звіті обов'язково наводяться дані про кількість інспекторів за штатним розкладом і фактично.

Технічний (головний технічний)
інспектор праці

(підпис)

(прізвище, ініціали)

" ____ " _____ 201__ р.

* – Працівники центральних, обласних, міських, районних, інших органів галузевих профспілок, територіальних профоб'єднань, які за відсутності техінспектора рішенням профоргану призначені представниками з питань охорони праці, подають звіт за цією ж формою (при цьому слова «технічного (головного технічного) інспектора праці» або – «технічної інспекції праці» замінюються відповідно словами «представника (представників) з питань охорони праці»).

Додаток 3
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-3
висновку або подання технічного
(головного технічного) інспектора
праці профспілок

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

**ТЕХНІЧНИЙ (ГОЛОВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ)
ІНСПЕКТОР ПРАЦІ**

(прізвище, ім'я, по батькові,

поштова адреса інспекції, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____
(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів;

про наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної

відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади

посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колективного (угоди),

рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Технічний (головний технічний)
інспектор праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Положення визначає правові основи діяльності представників профспілок з питань охорони праці (далі – представники профспілок) і містить вимоги щодо організації їхньої роботи залежно від рівня профспілкової організації (профоргану), який вони представляють, та з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених чинним законодавством.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до законів України "Про охорону праці" і "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" профспілки в особі своїх виборних органів і представників здійснюють громадський контроль за дотриманням роботодавцями вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального й колективного захисту, представляють інтереси членів профспілок з усіх питань охорони праці в органах державної виконавчої влади й місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян.

1.2. Головним завданням представників профспілок є захист прав та інтересів членів своєї профспілки (профспілок) у цій сфері трудових відносин, надання їм практичної допомоги у вирішенні відповідних питань.

1.3. Представником профспілки (профспілок) є:

а) на виробничому рівні:

- член профспілкового комітету підприємства, профорганізатор;
- член комісії з охорони праці профкому (який діє згідно з Типовим положенням про цю комісію, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- громадський (старший громадський) інспектор з охорони праці (який діє згідно з Типовим положенням про громадського інспектора з охорони праці, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- інший член первинної профспілкової організації підприємства, компетентний в питаннях охорони праці;

б) на рівні вищих профспілкових органів:

- член президії центрального, обласного, міського, районного або іншого органу галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або Федерації профспілок України;
- технічний (головний технічний) інспектор праці (який діє згідно з Положенням про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженим цією

постановою Президії ФПУ);

- інший спеціаліст з питань охорони праці апарату виборного органу всеукраїнської галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або апарату ФПУ;

- експерт або інший фахівець, залучений відповідним профспілковим органом для проведення незалежної експертизи певного об'єкта чи здійснення експертної оцінки з окремих цільових питань охорони праці, виробничого середовища.

1.4. Повноваження представника профспілки (профспілок) визначаються рішенням виборного профспілкового органу первинної профспілкової організації або постановою президії відповідного профспілкового органу. У випадках виконання разових доручень зазначені повноваження, як виняток, можуть надаватися також згідно з рішенням голови профкому підприємства (профорганізатора) або керівника відповідного профоргану.

Представник профспілки (профспілок) під час виконання своїх обов'язків поза межами підприємства (організації), де він працює, підтверджує свої повноваження:

- Посвідченням встановленого зразка (якщо видача посвідчень передбачена відповідним положенням);

- завіреною копією рішення відповідного виборного профспілкового органу;

- довідкою за підписом голови відповідного виборного профспілкового органу, скріпленою печаткою цього органу.

1.5. Працівники міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, які згідно з посадовими обов'язками відповідають за організацію роботи щодо створення безпечних і здорових умов праці на виробництві, не можуть бути представниками профспілок з питань охорони праці на підпорядкованих підприємствах, дільницях, у цехах, службах тощо.

1.6. Повноваження представників профспілок поширюються на всі підприємства, установи, організації або виробничі об'єкти фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, незалежно від форми власності, виду діяльності і господарювання (далі - підприємства), де працюють члени відповідної профспілки, або які належать до сфери дії відповідного територіального профоб'єднання.

1.7. Повноваження представника профспілки зберігаються, як правило, на строк повноважень виборного профспілкового органу, якщо більш короткий строк не було визначено під час призначення певної особи цим представником.

1.8. Представники профспілок у своїй роботі керуються Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами з охорони праці; статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, технічної інспекції праці профспілок, комісій і громадських інспекторів з охорони праці, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.9. Керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснюють відповідні виборні органи профспілок, територіальних профоб'єднань та Федерації профспілок України, а також за їх дорученням - керівники управлінь, відділів, секторів чи інших структурних підрозділів з охорони праці.

На підприємстві безпосереднє керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснює виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник).

1.10. Виборний профспілковий орган, який призначив представника профспілки (профспілок), може відкликати його подання чи висновки, якщо вони суперечать нормативно-правовим актам з охорони праці або не відповідають вимогам захисту прав та інтересів працівників.

1.11. Представники профспілок взаємодіють з первинними профспілковими організаціями, відповідними комісіями, службами та посадовими особами підприємств, державними органами управління й нагляду за охороною праці та відповідними виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2. ОBOB'ЯЗКИ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок зобов'язані:

2.1. Забезпечувати практичну реалізацію повноважень, наданих профспілкам законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці;

2.2. Здійснювати представництво й захист інтересів членів профспілок у сфері охорони праці та докiлля в органах державної влади, місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян;

2.3. Перевіряти стан умов і безпеки праці, охорони докiлля на підприємствах, виконання відповідних програм, зобов'язань колективних договорів і угод, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджуючими засобами, газованою солоною водою, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком тощо і домагатися від роботодавців усунення наявних недоліків;

2.4. Вносити обов'язкові для розгляду роботодавцем пропозиції про усунення виявлених порушень нормативно-правових актів з безпеки і гігієни праці та домагатися їх виконання.

2.5. Здійснювати контроль за:

- умовами праці жінок, неповнолітніх, інвалідів;
- проведенням навчання, інструктажів та перевірки знань працівників з охорони праці;
- проходженням працівниками періодичних медичних оглядів;
- своєчасним проведенням роботодавцем атестації робочих місць;
- безоплатним забезпеченням працівників нормативно-правовими актами з охорони праці та додержанням працівниками вимог цих актів;

- своєчасним і правильним розслідуванням та обліком нещасних випадків та професійних захворювань;

- виконанням наказів, розпоряджень, заходів з охорони праці, у тому числі заходів з усунення причин нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, зазначених в актах розслідування;

- наявністю і станом наочних засобів пропаганди та інформації з охорони праці на підприємстві.

2.6. Брати участь:

- в опрацюванні проектів загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, відповідних галузевих і територіальних угод з цих питань, у формуванні розділу «Охорона праці» колективних договорів та визначенні роботодавцями комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів або підвищення існуючого рівня охорони праці;

- у розробленні нових і перегляді чинних нормативно-правових актів з охорони праці, а також положень, інструкцій та інших актів з цих питань, що діють у межах підприємства;

- у підтвердженні згідно з законодавством факту наявності виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівника або людей, які його оточують, або виробничого середовища чи довкілля, та обґрунтованості відмови працівника від роботи з цих причин;

- розгляді посадовими особами листів, заяв та скарг працівників з питань охорони праці;

- підготовці та проведенні громадських оглядів, конкурсів, рейдів з питань охорони праці;

- визначенні підстав та розмірів зменшення одноразової допомоги працівникам, які потерпіли на виробництві, якщо за результатами розслідування нещасного випадку однією з головних причин було встановлено порушення потерпілим вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- у комплексних заходах щодо підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і профзахворювань на підприємстві;

2.7. Аналізувати стан охорони праці і причини виробничого травматизму й професійної захворюваності, домагатися від роботодавця вжиття ефективних заходів щодо поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, здійснювати контроль за дотриманням установленого порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;

2.8. Брати участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві та профзахворювань;

- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;

- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення на відповідність їх вимогам охорони праці;

- з перевірки або обстеження стану охорони праці на підприємстві (підприємствах), що проводяться органами державного нагляду за охороною праці;

2.9. Сприяти потерпілим, членам сімей загиблих на виробництві або особам, які представляють їхні інтереси, у вирішенні питань щодо їх участі у розслідуванні, ознайомленні з матеріалами за його наслідками, своєчасного одержання актів установленної форми, розгляду роботодавцем заяв у разі незгоди зі змістом цих актів, своєчасного і повного одержання страхових виплат та всіх видів соціальної допомоги, що мають надаватися Фондом соціального страхування від нещасних випадків згідно з законодавством.

3. ПРАВА ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок мають право:

3.1. Безперешкодно відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки стану безпеки і гігієни праці, додержання працівниками нормативних актів з питань охорони праці або участі в роботі комісій з питань, що належать до компетенції представників профспілок з охорони праці;

3.2. Одержувати від роботодавців, посадових осіб та працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці;

3.3. Вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду подання з питань охорони праці та одержувати від них аргументовану відповідь;

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальних за це посадових осіб;

3.5. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

3.6. Організовувати проведення або домагатися незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці;

3.7. Брати участь:

у визначенні та здійсненні державної політики в галузі охорони праці, трудових відносин і соціального захисту працівників, внесенні пропозицій з цих питань відповідним органам;

у розгляду спорів і конфліктів з питань охорони праці в комісіях з трудових спорів, у прокуратурі, суді тощо;

у розгляді органами виконавчої влади й місцевого самоврядування, роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян своїх пропозицій згідно з компетенцією представників профспілок з питань охорони праці;

3.8. Безоплатно одержувати від органів статистики дані з питань охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності у межах відповідно до своїх повноважень.

4. Форма посвідчення представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-1) та форма висновку або подання представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-2) наведені у додатках 1 і 2 до цього

Положення.

5. Представники профспілок з питань охорони праці всеукраїнських профспілок та територіальних профоб'єднань щорічно надають інформацію про свою роботу Федерації профспілок України в терміни та за формою звіту технічного (головного технічного) інспектора праці профспілок (згідно з додатком 2 до Положення про технічну інспекцію праці профспілок).

Додаток 1
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-1
Посвідчення представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**представника профспілки (профспілок)
з питань охорони праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

є представником _____

(найменування первинної профорганізації, обласного,

міського, районного або іншого профоргану, всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Фото

Головна _____
(найменування

Печатка

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20 ____ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20 ____ р.

Права частина

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» представник профспілки (профспілок) має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-2
висновку або подання представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

**ПРЕДСТАВНИК ПРОФСПІЛКИ (ПРОФСПЛОК)
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

(найменування профоргану, представником якого є)

(прізвище, ім'я, по батькові, поштова адреса, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21
Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____
(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів; про

наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної
_____ відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади
_____ посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колдоговору (угоди),
_____ рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Представник профспілки
(профспілок) з питань
охорони праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 3

до постанови Президії ФПУ

від 28.02.2013 № П-16-11

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові засади діяльності комісії з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації і містить вимоги щодо організації роботи цієї комісії з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», іншими актами законодавства.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Комісія з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (далі – Комісія) створюється цим органом на строк його повноважень на підприємстві, в установі, організації (далі – підприємство) будь-якої форми власності та виду діяльності з кількістю працюючих, як правило, 50 і більше осіб. Залежно від конкретних обставин виборний профспілковий орган підприємства може створити комісію й за меншої кількості працівників.

У структурних підрозділах великих підприємств, де в установленому порядку окремо обирається профспілковий орган, створюється Комісія з охорони праці цього органу.

Кількісний і персональний склад Комісії визначається і затверджується виборним профспілковим органом підприємства (структурного підрозділу) залежно від кількості працівників і специфіки виробництва.

1.2. Головними завданнями Комісії є здійснення громадського контролю за додержанням роботодавцем вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, захист прав та інтересів членів профспілки у цій сфері.

1.3. Членами Комісії можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах, інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

Кожен член Комісії одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє в межах повноважень згідно зі статтею 41 Закону України «Про охорону праці», статтями 21, 38 і 40 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки.

1.4. Головою Комісії обирається член виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу), який не входить до складу адміністративного персоналу. Одночасно він є старшим громадським інспектором підприємства (структурного підрозділу).

На підприємстві зі значною кількістю працюючих (3 тисячі осіб і більше) доцільно в штатному розкладі виборного профспілкового органу передбачати звільненого працівника на посаді голови Комісії, який одночасно може призначатися заступником голови виборного профспілкового органу. Рішення з цих питань виборний профспілковий орган приймає залежно від специфіки підприємства, складності й небезпечності виробництв та з урахуванням рекомендацій щодо конкретних нормативів чисельності, визначених відповідним центральним органом всеукраїнської профспілки.

1.5. Комісія у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.6. Комісія працює під керівництвом відповідного виборного профспілкового органу за планом роботи, що затверджується цим органом.

1.7. Засідання Комісії проводяться за необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

1.8. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

1.9. Рішення Комісії оформляється протоколом довільної форми, має рекомендаційний характер і надається роботодавцю (керівникові підприємства, структурного підрозділу), іншим зацікавленим особам для впровадження в життя. Роботодавець не пізніше п'ятиденного терміну (5 робочих днів) з дня отримання рішення надсилає голові Комісії аргументовану відповідь.

Із найбільш важливих і принципових питань Комісія вносить матеріали на розгляд виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) для прийняття рішення по суті проблеми на рівні зазначеного органу.

1.10. Голова і члени Комісії взаємодіють з іншими представниками профспілки (профспілок) підприємства, громадськими інспекторами з охорони праці структурних підрозділів, відповідними службами та посадовими особами підприємства, а також з представниками органів державного управління і нагляду за охороною праці, виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, технічними інспекторами праці та іншими фахівцями вищих профспілкових органів.

1.11. Комісія звітує про свою роботу за півріччя і рік (або частіше – за

необхідності) на засіданні відповідного виборного профспілкового органу або на зборах членів профспілки.

1.12. Роботодавець за свій рахунок організовує разом з виборним профспілковим органом підприємства навчання членів Комісії, придбання для них відповідних засобів і нормативних документів з охорони праці, а також забезпечує збереження їм середнього заробітку протягом періоду навчання і виконання громадських обов'язків, визначених колективним договором.

2. ЗМІСТ РОБОТИ КОМІСІЇ

2.1. Комісія сприяє виборному профспілковому органу підприємства (структурного підрозділу) у виконанні повноважень, передбачених для профспілок Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами та Статутом профспілки.

З цією метою Комісія:

2.1.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою підсоленою водою, проведення обов'язкових медичних оглядів працівників певних категорій та виконання рекомендацій заключних актів медичного огляду, домагається від роботодавця усунення недоліків у роботі з цих питань.

2.1.2. Бере участь у формуванні розділу «Охорона праці» колективного договору, в опрацюванні роботодавцем комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів і підвищення існуючого рівня охорони праці, проводить перевірки виконання затверджених заходів.

2.1.3. Аналізує причини виробничого травматизму та професійної захворюваності, якість складання актів за встановленими формами (Н-1, Н-5, П-4), готує пропозиції стосовно вимог до роботодавця щодо вжиття ефективних профілактичних заходів, а також з приводу безпідставного звинувачення потерпілих, необґрунтованої відмови від складання акта за формою Н-1 або внесення до нього необхідних змін.

2.1.4. Контролює усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, визначених комісіями з їх розслідування, додержання роботодавцем встановленого порядку реєстрації та подання звітності про зазначені випадки.

2.1.5. Перевіряє наявність і повноту інструкцій з охорони праці для всіх професій, своєчасну розробку й затвердження нормативних та інших актів з охорони праці, що діють у межах підприємства, ведення журналів інструктажу працівників, журналів періодичного технічного огляду машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та іншої документації згідно з вимогами норм і правил.

2.1.6. Вивчає додержання вимог законодавства про охорону праці жінок, неповнолітніх, інвалідів та вносить пропозиції щодо усунення порушень з цих

питань.

2.1.7. Здійснює громадський контроль за своєчасним проведенням атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці, вивчає додержання вимог законодавства щодо надання працівникам пільг і компенсацій за роботу з важкими та/або шкідливими умовами праці, готує пропозиції про встановлення для окремих осіб додаткових пільг відповідно до умов колективного договору.

2.1.8. Сприяє своєчасному й повному одержанню потерпілими або членами сімей загиблих на виробництві сум відшкодування шкоди, одноразової допомоги та всіх інших страхових виплат чи видів соціальної допомоги, передбачених законодавством, за необхідності готує на розгляд виборного профспілкового органу підприємства проект подання з цих питань до робочих органів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2.1.9. Сприяє виплаті вихідної допомоги (у розмірі не менше тримісячного заробітку), якщо працівник розриває трудовий договір через порушення роботодавцем вимог законодавства та умов колективного договору з питань охорону праці.

2.1.10. Організовує і контролює роботу громадських інспекторів з охорони праці.

2.1.11. Здійснює громадський контроль за створенням та ефективною роботою кабінету охорони праці, наявністю і станом куточків, стендів та інших засобів пропаганди охорони праці; спільно з роботодавцем організовує огляди-конкурси стану охорони праці на підприємстві.

2.1.12. За необхідності порушує перед виборним профспілковим органом підприємства питання про проведення незалежної експертизи умов праці на діючому виробництві, небезпечності певних машин, механізмів, устаткування, будівель і споруд, відповідності нормативно-правовим актам з охорони праці проектної документації, нових або реконструйованих виробничих об'єктів.

2.2. Голова Комісії або за його дорученням будь-який інший член Комісії бере участь у роботі комісій:

- з проведення атестації робочих місць за умовами праці;
- з розслідування (спеціального розслідування) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- з атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;
- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;
- з прийняття в експлуатацію нового або реконструйованого об'єкта виробничого чи соціально-культурного призначення на відповідність його вимогам охорони праці;
- з перевірки або комплексного обстеження стану охорони праці на

підприємстві (у структурному підрозділі), що проводиться представниками органів державного нагляду за охороною праці, пожежною охороною, експертами Фонду соціального страхування від нещасних випадків, технічними інспекторами праці профспілок тощо.

2.3. Голова, члени Комісії реалізують інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 №П-5-13, та іншими актами.

2.4. Голова або будь-який член Комісії негайно повідомляє голову виборного профспілкового органу підприємства про кожен груповий нещасний випадок, нещасний випадок зі смертельним або тяжким наслідком, що стався на виробництві, з метою термінового повідомлення про це вищому профспілковому органу та забезпечення участі в спеціальному розслідуванні такого випадку представників профспілок згідно з установленим Порядком.

3. ОСНОВНІ ПРАВА ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

Голова і члени Комісії мають право:

3.1. Безперешкодно і в будь-який час перевіряти стан умов і безпеки праці, санітарно-побутового обслуговування і забезпечення працівників засобами колективного та індивідуального захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою соленою водою, мийними та знешкочувальними засобами, а також хід виконання зобов'язань з охорони праці колективного договору, відповідних програм та заходів з цих питань.

3.2. Вносити роботодавцю подання з будь-якого питання охорони праці та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.3. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах підприємства у разі виникнення загрози життю або здоров'ю працівників.

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальність посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до цих випадків.

3.5. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні пояснення, інформацію та документи з питань, що належать до компетенції Комісії.

Виборний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати рішення Комісії чи подання (висновки) голови або члена Комісії, якщо вони суперечать законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідають вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності голови або члена Комісії,

притягаються до дисциплінарної, адміністративної, кримінальної відповідальності згідно із законодавством.

За неналежне виконання обов'язків, передбачених цим Положенням, будь-який член Комісії може бути притягнутий до відповідальності згідно зі Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків у тому ж порядку, за яким його було обрано.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові основи діяльності громадських (старших громадських) інспекторів з охорони праці і містить вимоги щодо організації їх роботи з урахуванням обов'язків, прав та повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про охорону праці", іншими актами законодавства.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Громадський інспектор з охорони праці (далі – громадський інспектор) здійснює громадський контроль за дотриманням законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці, виконанням роботодавцем і уповноваженими ним посадовими особами заходів щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням.

Головними завданнями громадського інспектора є захист прав та інтересів членів профспілки в сфері охорони праці, визначених законодавством, сприяння створенню для кожного працівника здорових і безпечних умов праці відповідно до встановлених нормативів.

1.2. Громадський інспектор обирається відкритим голосуванням на зборах профспілкової групи на строк повноважень профгрупорга.

1.3. Із складу виборного профспілкового органу підприємства, установи, організації (далі – підприємство) або виборного профспілкового органу структурного підрозділу підприємства обирається громадський інспектор відповідно підприємства або його структурного підрозділу.

1.4. Громадськими (старшими громадськими) інспекторами можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.5. Громадський (старший громадський) інспектор одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє згідно з вимогами статті 41 Закону України "Про охорону праці", статей 21 і 38 Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", інших нормативно-правових

актів, Статуту профспілки.

1.6. Громадський (старший громадський) інспектор у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.7. Громадський (старший громадський) інспектор виконує свою роботу під керівництвом відповідно профгрупорга, голови комісії з охорони праці виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) або безпосередньо голови цього органу. Він діє в контакті з керівниками й спеціалістами дільниць, цехів, служб підприємства.

1.8. Про виконання своїх обов'язків громадські (старші громадські) інспектори щокварталу звітують на профспілкових зборах відповідної дільниці, цеху, іншого структурного підрозділу або підприємства в цілому або на засіданні комісії з охорони праці відповідного виборного профспілкового органу, або на засіданні цього органу.

Виборний профспілковий орган підприємства з урахуванням рекомендацій відповідного центрального органу всеукраїнської профспілки визначає зміст і порядок ведення облікової та звітної документації про роботу громадських (старших громадських) інспекторів.

1.9. Протягом не більше трьох місяців після обрання громадські (старші громадські) інспектори проходять у встановленому порядку навчання з охорони праці та організації громадського контролю з цих питань, забезпечуються відповідними нормативно-правовими актами, методичними, інформаційними та довідковими матеріалами.

За необхідності виборний профспілковий орган підприємства забезпечує громадських (старших громадських) інспекторів відповідними документами (Посвідченням представника профспілки з питань охорони праці, довідкою тощо), які засвідчують його право на здійснення громадського контролю у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.10. Витрати на навчання, придбання необхідних засобів і нормативних документів з охорони праці, матеріальне заохочення громадських інспекторів здійснюється роботодавцем на умовах, передбачених колективним договором. Роботодавець звільняє громадських (старших громадських) інспекторів від роботи для навчання і виконання громадських обов'язків на передбачений колективним договором строк зі збереженням за ними середнього заробітку.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ЗМІСТ РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

Громадський (старший громадський) інспектор:

2.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці на робочих місцях, дотримання працівниками правил, норм, інструкцій, інших нормативно-правових актів з охорони праці та вносить роботодавцю (його представникам) пропозиції щодо усунення виявлених порушень і недоліків з цих питань, повідомляє про результати перевірки осіб, зазначених у пункті 1.7 цього Положення.

2.2. негайно інформує бригадира, майстра або іншого керівника дільниці, цеху, підприємства, служби охорони праці, голову виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) про кожен нещасний випадок, що стався з працівниками на виробництві, домагається вжиття заходів щодо надання допомоги потерпілим та організації його розслідування.

2.3. Бере участь у розслідуванні (спеціальному розслідуванні) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, домагається об'єктивного визначення їх обставин, причин і профілактичних заходів, оперативної підготовки матеріалів розслідування, складання актів за встановленими формами (Н-5, Н-1, П-4), реєстрації випадків у встановленому порядку, своєчасного подання відповідних документів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків, а також сприяє одержанню потерпілими усіх страхових виплат та видів соціальної допомоги, передбачених законодавством і колективним договором.

2.4. Контролює:

- дотримання роботодавцем вимог законодавчих і нормативних актів з охорони праці під час прийому робітників на роботу в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів;

- виконання комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;

- виконання роботодавцем рішень профспілкових органів та приписів державних наглядових і контролюючих органів з питань охорони праці;

- відповідність чинним нормативно-правовим актам з охорони праці технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування, інструментів, інших засобів праці, застосування працівниками безпечних прийомів і методів виконання робіт;

- наявність і повноту інструкцій з охорони праці, своєчасність і якість проведення інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки тощо на робочих місцях, забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, обов'язкове і правильне їх використання та своєчасне проведення хімічного чищення, прання, ремонту, дезінфекції, дезактивації тощо;

- виконання роботодавцем заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, поліпшення умов та підвищення рівня безпеки праці;

- забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями і пристроями, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою відповідно до встановленого

порядку.

2.5. У межах своєї компетенції реалізує інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 № П-5-13.

3. ПРАВА ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

3.1. Громадський (старший громадський) інспектор має право:

3.1.1. Безперешкодно і в будь-який час проводити перевірки з питань, що належать до його компетенції, брати участь у роботі відповідних комісій.

3.1.2. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих ділянках тощо у разі загрози життю чи здоров'ю працівників.

3.1.3. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці, вносити роботодавцю (відповідному керівникові) обов'язкові для розгляду подання з цих питань та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.1.4. Порушувати перед роботодавцем питання про притягнення до відповідальності посадових та інших осіб, які не додержуються вимог законодавства про охорону праці, а також про матеріальне й моральне заохочення працівників, які беруть активну участь і виявляють ініціативу у здійсненні заходів щодо підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці.

3.2. Вибірний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати подання чи висновок громадського (старшого громадського) інспектора, якщо він суперечить законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідає вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності громадського (старшого громадського) інспектора, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законом.

За неналежне виконання своїх обов'язків згідно з цим Положенням громадський (старший громадський) інспектор може бути притягнутий до відповідальності згідно з Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків за рішенням профспілкових зборів чи виборного профспілкового органу, які його обрали.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ ПОСТАНОВА

28.02.2013

м. Київ

№ П-16-11

┌
└
**Про вдосконалення роботи
технічної інспекції праці ФПУ,
інших представників профспілок
з питань охорони праці**

На виконання постанови Ради ФПУ від 12 грудня 2012 року № Р-6-3 «Про завдання профспілкових організацій щодо забезпечення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства», а також врахувавши пропозиції членських організацій ФПУ про вдосконалення роботи технічної інспекції праці профспілок та інших представників профспілок з питань охорони праці, з метою забезпечення ефективного громадського контролю за дотриманням законодавства про охорону праці, захисту прав членів профспілок на безпечні й здорові умови праці, Президія Федерації професійних спілок України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити в новій редакції наступні нормативні документи ФПУ, які регламентують діяльність технічних інспекторів праці та інших представників профспілок з питань охорони праці:

1.1. Положення про технічну інспекцію праці профспілок (додаток 1).

1.2. Типове положення про представників профспілок з питань охорони праці (додаток 2).

1.3. Типове положення про комісію з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (додаток 3).

1.4. Типове положення про громадського інспектора з охорони праці (додаток 4).

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Президії ФПУ від 19 вересня 2003 року № П-5-13, від 05 квітня 2004 року № П-10-4 та від 13 грудня 2006 року № П-8-18.

3. Департаменту охорони праці апарату ФПУ (Андрієвський Ю.З.), Інформаційно-аналітичному центру ФПУ (Работа Ю.І.) за участю членських організацій ФПУ підготувати і внести на розгляд Президії у II кварталі 2013 року Методичні рекомендації щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці з урахуванням внесених змін до відповідних нормативних документів ФПУ, а також змін у законодавстві України у сфері охорони праці та забезпечити опублікування збірника нормативних актів ФПУ з питань здійснення профспілками громадського контролю за дотриманням законодавства у сфері охорони праці у новій редакції.

4. Керівникам членських організацій ФПУ:

4.1. Забезпечити єдиний скоординований підхід до організації громадського контролю в системі профспілкових органів, підбору та навчання представників профспілок з охорони праці.

4.2. Рекомендувати здійснити роботу щодо зміцнення кадрового складу технічних інспекцій праці всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань за рахунок профспілкового бюджету, у тому числі шляхом кооперації коштів.

4.3. Ініціювати проведення за участю територіальних управлінь Держгірпромнагляду, організацій роботодавців ґрунтового аналізу стану промислової безпеки та охорони праці в регіоні. Про результати цього аналізу поінформувати Раду Міністрів Автономної Республіки Крим та обласні державні адміністрації, а також звернутись до відповідних органів державної влади з пропозицією щодо підготовки проектів цільових регіональних програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на найближчу перспективу.

4.4. Результати проведеного аналізу внести на розгляд територіальних тристоронніх соціально-економічних рад для прийняття рішень про спільну роботу соціальних партнерів з покращення умов праці та попередження виробничого травматизму.

4.5. Проводити із залученням представників Держгірпромнагляду, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань на окремих підприємствах регіонів спільні консультативні заходи для роботодавців і первинних профспілкових організацій з висвітленням їх у ЗМІ.

5. Розмістити постанову на офіційному веб-порталі ФПУ.

6. Контроль за виконанням постанови покласти на заступника Голови ФПУ Українця С.Я.

Голова ФПУ

Ю.М. Кулик

Додаток 1

до постанови Президії ФПУ
від 28.02.2013 № П-16-11

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТЕХНІЧНУ ІНСПЕКЦІЮ ПРАЦІ ПРОФСПІЛОК

Це Положення визначає правові основи діяльності технічної інспекції праці професійних спілок, що входять до складу Федерації профспілок України, і містить вимоги щодо побудови і організації роботи цієї інспекції, розмежування функцій технічних (головних технічних) інспекторів праці, реалізації ними прав і повноважень, визначених чинним законодавством України для представників профспілок з питань охорони праці.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Технічна інспекція праці профспілок України (далі – технічна інспекція праці) утворюється згідно з рішеннями виборних органів всеукраїнських профспілок, територіальних профоб'єднань та Президії Федерації профспілок України з метою кваліфікованого й ефективного виконання профспілками захисних функцій у галузі охорони праці.

Головним завданням технічних (головних технічних) інспекторів праці, як повноважних представників профспілок з питань охорони праці, є забезпечення практичної реалізації прав і повноважень, наданих цим представникам Кодексом законів про працю України, Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами.

1.2. Технічна інспекція праці у своїй роботі керується трудовим законодавством, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.3. Це Положення поширюється на технічного (головного технічного) інспектора праці будь-якої професійної спілки або профоб'єднання, що входить до складу Федерації профспілок України, та на технічного (головного технічного) інспектора праці ФПУ.

1.4. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці

територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

1.5. Технічна інспекція праці представляє і захищає інтереси членів профспілок з питань охорони праці, соціального страхування від нещасних випадків в органах державної влади, місцевого самоуправління, у відношеннях з роботодавцями, їх об'єднаннями та об'єднаннями громадян, взаємодіє з органами державної влади й управління, які займаються вирішенням проблем охорони праці, з органами державного нагляду за охороною праці, правоохоронними органами, закладами охорони здоров'я, виконавчою дирекцією, управліннями та відділеннями Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, правовою інспекцією праці профспілок та профспілковим активом.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОБУДОВА ТЕХНІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ПРАЦІ

2.1. Технічна інспекція праці створюється за галузевим та територіальним принципами, складається з технічних (головних технічних) інспекторів праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань та підпорядковується відповідним виборним органам цих профспілок і об'єднань.

2.2. Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні всеукраїнських профспілок, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування всеукраїнської профспілки).

Технічні (головні технічні) інспектори праці, що перебувають у підпорядкуванні регіональних профоб'єднань, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці...» (далі наводиться найменування відповідного регіонального профоб'єднання).

Зазначені спеціалісти, які працюють в апараті ФПУ, іменуються «Технічний (головний технічний) інспектор праці Федерації профспілок України».

2.3. Технічними (головними технічними) інспекторами праці можуть бути особи з вищою спеціальною освітою за фахом спеціаліста з охорони праці або особи з вищою технічною освітою, які мають стаж практичної роботи на виробництві за спеціальністю не менше трьох років.

Технічні (головні технічні) інспектори праці на початку роботи і періодично (не рідше одного разу на три роки) проходять у встановленому порядку навчання, підвищення кваліфікації та перевірку знань з питань охорони праці.

2.4. Безпосереднє керівництво і контроль за роботою технічних інспекторів праці здійснюють голови виборних органів всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань чи ФПУ.

Обов'язки щодо забезпечення взаємодії всіх технічних інспекторів праці в межах певного регіону або України в цілому покладаються відповідно на

регіональне профоб'єднання та на ФПУ.

Здійснення захисту прав працівників та громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці на конкретному підприємстві забезпечується насамперед технічним інспектором праці тієї профспілки, членами якої є працівники підприємства. У разі потреби, технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання проводить роботу на цьому підприємстві разом з фахівцями галузевої профспілки або за погодженням з керівництвом відповідного виборного органу цієї профспілки.

2.5. Питання штатної чисельності, розмірів заробітної плати та порядку фінансування технічних (головних технічних) інспекторів праці вирішуються відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань, а щодо технічних інспекторів праці ФПУ – Головою Федерації профспілок України.

2.6. За угодами між відповідними виборними органами всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань технічні (головні технічні) інспектори праці регіональних профоб'єднань можуть безпосередньо обслуговувати підприємства, працівники яких є членами різних профспілок. Утримання таких інспекторів провадиться на пайових засадах.

2.7. Технічним (головним технічним) інспекторам праці видається посвідчення єдиного зразка за формою № ТІ-1, що підтверджує право пред'явника безперешкодно, в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства згідно із законодавством.

3. ОБОВ'ЯЗКИ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці:

3.1. Здійснюють громадський контроль за додержанням роботодавцями, посадовими особами підприємств і органів виконавчої влади законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов для працівників, забезпеченням їх засобами індивідуального та колективного захисту, впровадженню та ефективністю дії системи управління охороною праці на галузевому, регіональному та виробничому рівнях.

3.2. Захищають права й інтереси членів профспілок з питань охорони праці в органах державної влади й місцевого самоврядування, у стосунках з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців.

3.3. Представляють у комісіях з трудових спорів, прокуратурі, судах та інших органах влади, керівних і робочих органах Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві інтереси членів профспілки з питань охорони праці та соціального захисту, зокрема, осіб, які потерпіли від нещасних випадків або професійних захворювань, а також сімей загиблих на виробництві.

3.4. Аналізують стан і причини виробничого травматизму та профзахворювань, контролюють якість та об'єктивність їх розслідування,

надають пропозиції щодо усунення виявлених недоліків та порушень, проведення профілактичних заходів з поліпшення умов та безпеки праці.

3.5. Готують пропозиції до проектів загальнодержавної, галузевих і регіональних програм з питань охорони праці, а також до Генеральної, галузевих та регіональних угод з цих питань, здійснюють контроль за виконанням передбачених ними заходів.

3.6. Беруть участь в опрацюванні законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, довкілля, питань державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

3.7. Домагаються від роботодавців включення до колективних договорів та угод заходів, спрямованих на поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, досягнення встановлених нормативів охорони праці, попередження виробничого травматизму та профзахворювань, здійснюють контроль за їх виконанням.

3.8. Беруть участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві;
- з обстеження підприємств органами державного нагляду за охороною праці на відповідність фактичного стану умов і безпеки праці вимогам законів та інших нормативно-правових актів;
- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого і соціально-культурного призначення на відповідність цих об'єктів вимогам охорони праці;
- з охорони довкілля, захисту населення від негативного екологічного впливу;
- з перевірки знань посадовими особами нормативно-правових актів з охорони праці.

3.9. У разі необхідності, організують проведення або домагаються незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

3.10. За дорученням сторони застрахованих осіб у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві беруть участь у роботі спеціальних комісій, створених згідно із законодавством при виконавчій дирекції цього Фонду та її робочих органах на місцях, щодо розгляду спорів про суми страхових внесків, розміри знижок чи надбавок до страхових тарифів, ступінь вини потерпілих у нещасних випадках, накладення штрафів або про розміри шкоди, наявність прав на її відшкодування та з інших питань.

3.11. Готують до розгляду виборними органами профспілок проекти документів та пропозиції щодо актуальних питань охорони праці та довкілля.

3.12. Надають практичну допомогу профспілковим організаціям, профкомам підприємств, їх комісіям і громадським інспекторам з охорони праці у здійсненні громадського контролю за додержанням роботодавцями і посадовими особами законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вдосконаленні колдоговірної практики регулювання цих питань, беруть участь у проведенні навчання профспілкового активу, інформують первинні

профспілкові організації про результати своєї роботи на підприємствах, висновки і запропоновані заходи.

3.13. Розглядають звернення, скарги й пропозиції членів профспілок з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

3.14. Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці всеукраїнської профспілки поширюються на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, видів господарської діяльності й відомчої належності, та на фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – підприємства), за умови, що на цих підприємствах працюють члени відповідної профспілки.

Повноваження технічного (головного технічного) інспектора праці територіального профоб'єднання та технічного (головного технічного) інспектора праці Федерації профспілок України поширюються на всі підприємства відповідного регіону (міста, області, Автономної Республіки Крим або України в цілому).

3.15. Беруть участь разом з відповідними органами державного нагляду та контролю у комплексних перевірках суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства про охорону праці незалежно від наявності на них профспілок.

4. ПРАВА ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

Технічні (головні технічні) інспектори праці мають право:

4.1. Безперешкодно і в будь-який час відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки з питань, що належать до компетенції технічної інспекції праці.

4.2. Вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду, робочим органам Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України обов'язкові для розгляду подання (форма № ТІ-3) з питань охорони праці та соціального захисту, вимагати усунення наявних недоліків і порушень законодавства з цих питань, вжиття відповідних санкцій до конкретних посадових осіб і працівників, винних у цих порушеннях, та одержувати від них аргументовану відповідь.

4.3. Подавати висновки (форма № ТІ-3) про причини нещасних випадків на виробництві й професійних захворювань і відповідальних за це посадових осіб, а також про відповідність або невідповідність чинним нормативам умов і безпеки праці на конкретних робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах чи інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому.

4.4. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників на період до усунення цієї загрози.

4.5. Брати участь у розгляді роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян поданих профспілками або їх представниками пропозицій з питань

згідно з компетенцією технічної інспекції праці.

4.6. Одержувати від роботодавців, посадових осіб і працівників підприємств необхідні пояснення й документи з усіх питань охорони праці.

4.7. Безоплатно одержувати від органів статистики, центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій дані про стан охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності.

4.8. Вносити відповідним органам пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів з охорони праці.

4.9. Технічний інспектор праці профспілок не нижче обласного рівня, зі стажем роботи на цій посаді не менше 2-х років, за згодою відповідного виборного органу може бути рекомендованим на посаду позаштатного державного інспектора з охорони праці відповідного територіального управління Держгірпромнагляду.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ, РОЗГЛЯД СПОРІВ, ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТЕХНІЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРАЦІ

5.1. Технічні (головні технічні) інспектори праці самостійні в прийнятті рішень і несуть у встановленому порядку відповідальність за їх правомірність та об'єктивність.

5.2. Обсяг роботи кожного технічного (головного технічного) інспектора праці визначається відповідно до розподілу функціональних обов'язків або посадової інструкції, що затверджується керівником відповідного профоргану з урахуванням вимог цього Положення.

5.3. Робота технічних (головних технічних) інспекторів праці ведеться за поточними планами з урахуванням непередбачених обставин (наприклад, потреби взяти участь у розслідуванні нещасних випадків, у розгляді скарг членів профспілок, що надійшли до інспекції, тощо), а також необхідності якомога більше перебувати безпосередньо в трудових колективах підприємств, установ, організацій, що ними обслуговуються.

5.4. Головний технічний інспектор праці всеукраїнської профспілки здійснює методичне керівництво роботою технічної інспекції праці цієї профспілки, визначає напрями її діяльності, сприяє сумлінному, якісному й кваліфікованому виконанню кожним працівником інспекції покладених на нього завдань.

Головний технічний інспектор праці регіонального профоб'єднання забезпечує узгодження дій технічних інспекторів праці різних профспілок у межах відповідного регіону та обмін досвідом роботи між ними, опрацьовує загальні підходи й методи контролю за дотриманням законодавства про охорону праці.

5.5. З метою вдосконалення форм і методів контролю за охороною праці, підвищення кваліфікації технічних інспекторів праці та обміну досвідом роботи з усіх питань, що відносяться до їх компетенції, головні технічні інспектори праці всеукраїнських профспілок, регіональних профоб'єднань та Федерації профспілок

України періодично проводять відповідні семінари-наради технічної інспекції праці.

5.6 Рішення технічного (головного технічного) інспектора праці можуть бути оскарженими головному технічному інспектору праці відповідного профоб'єднання, якому він безпосередньо підпорядкований. При незгоді з рішенням останнього спір розглядається головним технічним інспектором праці відповідної всеукраїнської профспілки, а з міжгалузевих питань – головним технічним інспектором праці регіонального профоб'єднання.

Розбіжності між головними технічними інспекторами праці всеукраїнських профспілок і регіональних профоб'єднань розглядаються головним технічним інспектором праці Федерації профспілок України.

Якщо у всеукраїнській профспілці або в регіональному профоб'єднанні посада головного технічного інспектора праці відсутня, рішення відповідних технічних інспекторів праці можуть бути оскарженими безпосередньо головному технічному інспектору праці Федерації профспілок України.

5.7. Технічні (головні технічні) інспектори праці профспілок користуються єдиними формами документів: Посвідченням форми № ТІ-1 (додаток 1), звітності про роботу форми № ТІ-2 (додаток 2) та висновку (або подання) форми № ТІ-3 (додаток 3).

5.8. Роботодавець відповідно до законодавства повинен забезпечити необхідні умови для роботи технічного (головного технічного) інспектора праці на підприємстві в період проведення ним перевірки або виконання інших обов'язків згідно з цим Положенням.

Додаток 1
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-1

Посвідчення технічного (головного
технічного) інспектора праці
профспілок

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**технічного (головного технічного)
інспектора праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

працює на посаді _____
(технічного або головного технічного)

інспектора праці _____
(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

Ф о т о

Головна _____
(найменування

П е ч а т к а

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20__ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20__ р.

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та Положення про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженого постановою Президії Федерації профспілок України від «_____» _____ 20__ р. № _____, технічний (головний технічний) інспектор праці, як повноважний представник профспілок, має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати і перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці за пред'явленням цього Посвідчення;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Положення про технічну інспекцію
праці профспілок

Форма № ТІ-2

Подається за станом на 1 січня:

до 10 лютого — технічним (головним технічним) інспектором праці до
всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ;

до 28 лютого — головним технічним інспектором праці всеукраїнської
профспілки та територіального профоб'єднання до Федерації профспілок
України (зведений звіт)

З В І Т *

**про роботу технічного (головного технічного)
інспектора праці всеукраїнської профспілки,
територіального об'єднання профспілок, ФПУ**

(посада, прізвище, ім'я, по батькові технічного інспектора або

найменування технічної інспекції праці з повною назвою

всеукраїнської профспілки, територіального профоб'єднання, ФПУ)

за 201 ____ рік

№ пп	Показники	Кількість за періоди	
		звітний	попередній
1.	2.	3.	4.
1.	Кількість технічних інспекторів праці.		
2.	Кількість нещасних випадків (незалежно від кваліфікації) на підконтрольних підприємствах, що згідно з Порядком підлягають спеціальному розслідуванню (у знаменнику – взято участь у розслідуванні) всього, у т.ч:		
2.1.	зі смертельним наслідком, пов'язаних з виробництвом		
2.2.	зі смертельним наслідком, не пов'язаних з виробництвом		
2.3.	з тяжкими наслідками		
2.4.	групових нещасних випадків		
3.	Кількість нещасних випадків (із числа наведених у пункті 2), за результатами розслідування яких, за наполяганням технічного інспектора праці:		
3.1.	Знято безпідставне звинувачення потерпілого		
3.2.	Відхилено наміри не пов'язати випадок із виробництвом		
4.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів		
5.	Кількість проведених обстежень (перевірок) підприємств або їх окремих підрозділів спільно з органами державного нагляду		

6.	Кількість робіт, що призупинені за поданням або наполяганням технічного інспектора праці, у т.ч.:		
6.1.	підприємств		
6.2.	цехів, інших структурних підрозділів		
6.3.	виробничих дільниць		
6.4.	машин, механізмів, устаткування		
7.	Надіслано роботодавцям, органам управління і нагляду, комісіям з трудових спорів, прокуратурі, судам тощо висновків чи подань, у знаменнику – вирішено позитивно: а) висновків - б) подань -		
8.	Виявлено порушень вимог законодавства про охорону праці (у знаменнику – з них усунуто)		
9.	Взято участь у прийнятті в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення (кількість об'єктів), у знаменнику – з них не прийнято		
10.	Кількість підприємств, де за участю технічного (головного технічного) інспектора проводилися:		
10.1.	формування та укладання колективних договорів (угод) щодо зобов'язань з охорони праці		
10.2.	Кількість посадових осіб, у яких перевірено знання з питань охорони праці		
10.3.	навчання профспілкового активу з охорони праці, осіб		
11.	Розглянуто письмових та усних звернень членів профспілки з питань охорони праці (у знаменнику – вирішено позитивно) всього, у т.ч.:		
11.1.	зв'язку нещасного випадку з виробництвом (у знаменнику – вирішено позитивно)		
11.1.	перегляду акта Н-1 (Н-5) з метою зняття звинувачення з потерпілого (у знаменнику – вирішено позитивно)		
12.	Кількість питань з охорони праці, підготовлених і розглянутих виборними профспілковими органами		

Примітка: До звіту додається пояснювальна записка, вносяться проблемні та постановочні питання, що потребують вирішення. У зведеному звіті обов'язково наводяться дані про кількість інспекторів за штатним розкладом і фактично.

Технічний (головний технічний)
інспектор праці

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

" _____ " _____ 201__ р.

* – Працівники центральних, обласних, міських, районних, інших органів галузевих профспілок, територіальних профоб'єднань, які за відсутності техінспектора рішенням профоргану призначені представниками з питань охорони праці, подають звіт за цією ж формою (при цьому слова «технічного (головного технічного) інспектора праці» або – «технічної інспекції праці» замінюються відповідно словами «представника (представників) з питань охорони праці»).

Додаток 3
до Положення про технічну
інспекцію праці профспілок

Форма № ТІ-3
висновку або подання технічного
(головного технічного) інспектора
праці профспілок

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

ТЕХНІЧНИЙ (ГОЛОВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ) ІНСПЕКТОР ПРАЦІ

(прізвище, ім'я, по батькові,

поштова адреса інспекції, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____

(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів;

про наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної
_____ відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади
_____ посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колективного (угоди),
_____ рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Технічний (головний технічний)
інспектор праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Положення визначає правові основи діяльності представників профспілок з питань охорони праці (далі – представники профспілок) і містить вимоги щодо організації їхньої роботи залежно від рівня профспілкової організації (профоргану), який вони представляють, та з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених чинним законодавством.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до законів України "Про охорону праці" і "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" профспілки в особі своїх виборних органів і представників здійснюють громадський контроль за дотриманням роботодавцями вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створенням безпечних і здорових умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального й колективного захисту, представляють інтереси членів профспілок з усіх питань охорони праці в органах державної виконавчої влади й місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян.

1.2. Головним завданням представників профспілок є захист прав та інтересів членів своєї профспілки (профспілок) у цій сфері трудових відносин, надання їм практичної допомоги у вирішенні відповідних питань.

1.3. Представником профспілки (профспілок) є:

а) на виробничому рівні:

- член профспілкового комітету підприємства, профорганізатор;
- член комісії з охорони праці профкому (який діє згідно з Типовим положенням про цю комісію, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- громадський (старший громадський) інспектор з охорони праці (який діє згідно з Типовим положенням про громадського інспектора з охорони праці, затвердженим цією постановою Президії ФПУ);
- інший член первинної профспілкової організації підприємства, компетентний в питаннях охорони праці;

б) на рівні вищих профспілкових органів:

- член президії центрального, обласного, міського, районного або іншого органу галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або Федерації профспілок України;
- технічний (головний технічний) інспектор праці (який діє згідно з Положенням про технічну інспекцію праці профспілок, затвердженим цією

постановою Президії ФПУ);

- інший спеціаліст з питань охорони праці апарату виборного органу всеукраїнської галузевої профспілки, територіального профоб'єднання або апарату ФПУ;

- експерт або інший фахівець, залучений відповідним профспілковим органом для проведення незалежної експертизи певного об'єкта чи здійснення експертної оцінки з окремих цільових питань охорони праці, виробничого середовища.

1.4. Повноваження представника профспілки (профспілок) визначаються рішенням виборного профспілкового органу первинної профспілкової організації або постановою президії відповідного профспілкового органу. У випадках виконання разових доручень зазначені повноваження, як виняток, можуть надаватися також згідно з рішенням голови профкому підприємства (профорганізатора) або керівника відповідного профоргану.

Представник профспілки (профспілок) під час виконання своїх обов'язків поза межами підприємства (організації), де він працює, підтверджує свої повноваження:

- Посвідченням встановленого зразка (якщо видача посвідчень передбачена відповідним положенням);

- завіреною копією рішення відповідного виборного профспілкового органу;

- довідкою за підписом голови відповідного виборного профспілкового органу, скріпленою печаткою цього органу.

1.5. Працівники міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, які згідно з посадовими обов'язками відповідають за організацію роботи щодо створення безпечних і здорових умов праці на виробництві, не можуть бути представниками профспілок з питань охорони праці на підпорядкованих підприємствах, дільницях, у цехах, службах тощо.

1.6. Повноваження представників профспілок поширюються на всі підприємства, установи, організації або виробничі об'єкти фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, незалежно від форми власності, виду діяльності і господарювання (далі - підприємства), де працюють члени відповідної профспілки, або які належать до сфери дії відповідного територіального профоб'єднання.

1.7. Повноваження представника профспілки зберігаються, як правило, на строк повноважень виборного профспілкового органу, якщо більш короткий строк не було визначено під час призначення певної особи цим представником.

1.8. Представники профспілок у своїй роботі керуються Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами з охорони праці; статутами профспілок і ФПУ, положеннями, що регламентують діяльність профспілкових об'єднань, технічної інспекції праці профспілок, комісій і громадських інспекторів з охорони праці, рішеннями державних і профспілкових органів та цим Положенням.

1.9. Керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснюють відповідні виборні органи профспілок, територіальних профоб'єднань та Федерації профспілок України, а також за їх дорученням - керівники управлінь, відділів, секторів чи інших структурних підрозділів з охорони праці.

На підприємстві безпосереднє керівництво і контроль за роботою представників профспілок здійснює виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник).

1.10. Виборний профспілковий орган, який призначив представника профспілки (профспілок), може відкликати його подання чи висновки, якщо вони суперечать нормативно-правовим актам з охорони праці або не відповідають вимогам захисту прав та інтересів працівників.

1.11. Представники профспілок взаємодіють з первинними профспілковими організаціями, відповідними комісіями, службами та посадовими особами підприємств, державними органами управління й нагляду за охороною праці та відповідними виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2. ОBOB'ЯЗКИ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок зобов'язані:

2.1. Забезпечувати практичну реалізацію повноважень, наданих профспілкам законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці;

2.2. Здійснювати представництво й захист інтересів членів профспілок у сфері охорони праці та докiлля в органах державної влади, місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян;

2.3. Перевіряти стан умов і безпеки праці, охорони докiлля на підприємствах, виконання відповідних програм, зобов'язань колективних договорів і угод, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджуючими засобами, газованою солоною водою, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком тощо і домагатися від роботодавців усунення наявних недоліків;

2.4. Вносити обов'язкові для розгляду роботодавцем пропозиції про усунення виявлених порушень нормативно-правових актів з безпеки і гігієни праці та домагатися їх виконання.

2.5. Здійснювати контроль за:

- умовами праці жінок, неповнолітніх, інвалідів;
- проведенням навчання, інструктажів та перевірки знань працівників з охорони праці;
- проходженням працівниками періодичних медичних оглядів;
- своєчасним проведенням роботодавцем атестації робочих місць;
- безоплатним забезпеченням працівників нормативно-правовими актами з охорони праці та додержанням працівниками вимог цих актів;

- своєчасним і правильним розслідуванням та обліком нещасних випадків та професійних захворювань;

- виконанням наказів, розпоряджень, заходів з охорони праці, у тому числі заходів з усунення причин нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, зазначених в актах розслідування;

- наявністю і станом наочних засобів пропаганди та інформації з охорони праці на підприємстві.

2.6. Брати участь:

- в опрацюванні проектів загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, відповідних галузевих і територіальних угод з цих питань, у формуванні розділу «Охорона праці» колективних договорів та визначенні роботодавцями комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів або підвищення існуючого рівня охорони праці;

- у розробленні нових і перегляді чинних нормативно-правових актів з охорони праці, а також положень, інструкцій та інших актів з цих питань, що діють у межах підприємства;

- у підтвердженні згідно з законодавством факту наявності виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівника або людей, які його оточують, або виробничого середовища чи довкілля, та обґрунтованості відмови працівника від роботи з цих причин;

- розгляді посадовими особами листів, заяв та скарг працівників з питань охорони праці;

- підготовці та проведенні громадських оглядів, конкурсів, рейдів з питань охорони праці;

- визначенні підстав та розмірів зменшення одноразової допомоги працівникам, які потерпіли на виробництві, якщо за результатами розслідування нещасного випадку однією з головних причин було встановлено порушення потерпілим вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- у комплексних заходах щодо підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і профзахворювань на підприємстві;

2.7. Аналізувати стан охорони праці і причини виробничого травматизму й професійної захворюваності, домагатися від роботодавця вжиття ефективних заходів щодо поліпшення умов і підвищення рівня безпеки праці, здійснювати контроль за дотриманням установленого порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;

2.8. Брати участь у роботі комісій:

- з розслідування нещасних випадків на виробництві та профзахворювань;

- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;

- з прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення на відповідність їх вимогам охорони праці;

- з перевірки або обстеження стану охорони праці на підприємстві (підприємствах), що проводяться органами державного нагляду за охороною праці;

2.9. Сприяти потерпілим, членам сімей загиблих на виробництві або особам, які представляють їхні інтереси, у вирішенні питань щодо їх участі у розслідуванні, ознайомленні з матеріалами за його наслідками, своєчасного одержання актів установленої форми, розгляду роботодавцем заяв у разі незгоди зі змістом цих актів, своєчасного і повного одержання страхових виплат та всіх видів соціальної допомоги, що мають надаватися Фондом соціального страхування від нещасних випадків згідно з законодавством.

3. ПРАВА ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОФСПІЛОК З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Представники профспілок мають право:

3.1. Безперешкодно відвідувати підконтрольні підприємства (за пред'явленням Посвідчення встановленого зразка) з метою проведення перевірки стану безпеки і гігієни праці, додержання працівниками нормативних актів з питань охорони праці або участі в роботі комісій з питань, що належать до компетенції представників профспілок з охорони праці;

3.2. Одержувати від роботодавців, посадових осіб та працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці;

3.3. Вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду подання з питань охорони праці та одержувати від них аргументовану відповідь;

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальних за це посадових осіб;

3.5. Вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

3.6. Організовувати проведення або домагатися незалежної експертизи умов і безпеки праці, а також об'єктів виробничого й соціально-культурного призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх вимогам нормативно-правових актів з охорони праці;

3.7. Брати участь:

у визначенні та здійсненні державної політики в галузі охорони праці, трудових відносин і соціального захисту працівників, внесенні пропозицій з цих питань відповідним органам;

у розгляду спорів і конфліктів з питань охорони праці в комісіях з трудових спорів, у прокуратурі, суді тощо;

у розгляді органами виконавчої влади й місцевого самоврядування, роботодавцями, об'єднаннями роботодавців та громадян своїх пропозицій згідно з компетенцією представників профспілок з питань охорони праці;

3.8. Безоплатно одержувати від органів статистики дані з питань охорони праці, виробничого й невиробничого травматизму та професійної захворюваності у межах відповідно до своїх повноважень.

4. Форма посвідчення представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-1) та форма висновку або подання представника профспілки (профспілок) з питань охорони праці (№ ПП-2) наведені у додатках 1 і 2 до цього

Положення.

5. Представники профспілок з питань охорони праці всеукраїнських профспілок та територіальних профоб'єднань щорічно надають інформацію про свою роботу Федерації профспілок України в терміни та за формою звіту технічного (головного технічного) інспектора праці профспілок (згідно з додатком 2 до Положення про технічну інспекцію праці профспілок).

Додаток 1
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-1

Посвідчення представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

3 лиця

ПОСВІДЧЕННЯ

**представника профспілки (профспілок)
з питань охорони праці**

3 середини

Ліва частина

Федерація професійних спілок України

(найменування всеукраїнської профспілки
або регіонального профоб'єднання)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

є представником _____

(найменування первинної профорганізації, обласного,

міського, районного або іншого профоргану, всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Фото

Головна _____
(найменування

Печатка

профспілкового органу)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Видане « _____ » _____ 20 ____ р.

Дійсне до « _____ » _____ 20 ____ р.

Права частина

Відповідно до законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» представник профспілки (профспілок) має право:

безперешкодно і в будь-який час відвідувати й перевіряти підконтрольні підприємства з питань охорони праці;

вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому в разі загрози життю або здоров'ю працівників;

вносити роботодавцям, державним органам управління й нагляду обов'язкові для розгляду подання з питань охорони праці, одержувати від них аргументовану відповідь тощо.

Під час перевірок Посвідчення дійсне на підприємствах, в установах, організаціях, а також на об'єктах фізичних осіб, які згідно із законодавством використовують найману працю, незалежно від форми власності та виду господарювання, відповідно до сфери діяльності _____

(найменування всеукраїнської

профспілки або регіонального профоб'єднання)

Додаток 2
до Типового положення про представників
профспілок з питань охорони праці

Форма № ПП-2
висновку або подання представника профспілки
(профспілок) з питань охорони праці

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

(найменування всеукраїнської профспілки

або регіонального профоб'єднання)

**ПРЕДСТАВНИК ПРОФСПІЛКИ (ПРОФСПЛОК)
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

(найменування профоргану, представником якого є)

(прізвище, ім'я, по батькові, поштова адреса, службовий телефон)

« _____ » _____ 20 ____ р. № _____

(посада, прізвище та ініціали особи,

якій надається висновок або подання)

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» та статті 21
Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» надаю:

В И С Н О В О К

про _____
(викладається головний зміст висновку, наприклад: про причини нещасного випадку;

про невідповідність стану охорони праці вимогам нормативно-правових актів; про

наявність виробничої ситуації, небезпечної для життя чи здоров'я працівників тощо)

(а б о)

ПОДАННЯ

про _____
(викладається головний зміст подання, наприклад: про притягнення до дисциплінарної
_____ відповідальності, відсторонення від роботи працівника або звільнення із займаної посади
_____ посадової особи за порушення вимог охорони праці, невиконання колдоговору (угоди),
_____ рішення роботодавця, приписів органів державного нагляду за охороною праці тощо)

(Далі викладається повний текст висновку або подання)

**Представник профспілки
(профспілок) з питань
охорони праці**

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 3

до постанови Президії ФПУ

від 28.02.2013 № П-16-11

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові засади діяльності комісії з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації і містить вимоги щодо організації роботи цієї комісії з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», іншими актами законодавства.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Комісія з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (далі – Комісія) створюється цим органом на строк його повноважень на підприємстві, в установі, організації (далі – підприємство) будь-якої форми власності та виду діяльності з кількістю працюючих, як правило, 50 і більше осіб. Залежно від конкретних обставин виборний профспілковий орган підприємства може створити комісію й за меншої кількості працівників.

У структурних підрозділах великих підприємств, де в установленому порядку окремо обирається профспілковий орган, створюється Комісія з охорони праці цього органу.

Кількісний і персональний склад Комісії визначається і затверджується виборним профспілковим органом підприємства (структурного підрозділу) залежно від кількості працівників і специфіки виробництва.

1.2. Головними завданнями Комісії є здійснення громадського контролю за додержанням роботодавцем вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, захист прав та інтересів членів профспілки у цій сфері.

1.3. Членами Комісії можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах, інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

Кожен член Комісії одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє в межах повноважень згідно зі статтею 41 Закону України «Про охорону праці», статтями 21, 38 і 40 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки.

1.4. Головою Комісії обирається член виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу), який не входить до складу адміністративного персоналу. Одночасно він є старшим громадським інспектором підприємства (структурного підрозділу).

На підприємстві зі значною кількістю працюючих (3 тисячі осіб і більше) доцільно в штатному розкладі виборного профспілкового органу передбачати звільненого працівника на посаді голови Комісії, який одночасно може призначатися заступником голови виборного профспілкового органу. Рішення з цих питань виборний профспілковий орган приймає залежно від специфіки підприємства, складності й небезпечності виробництв та з урахуванням рекомендацій щодо конкретних нормативів чисельності, визначених відповідним центральним органом всеукраїнської профспілки.

1.5. Комісія у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.6. Комісія працює під керівництвом відповідного виборного профспілкового органу за планом роботи, що затверджується цим органом.

1.7. Засідання Комісії проводяться за необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

1.8. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

1.9. Рішення Комісії оформляється протоколом довільної форми, має рекомендаційний характер і надається роботодавцю (керівникові підприємства, структурного підрозділу), іншим зацікавленим особам для впровадження в життя. Роботодавець не пізніше п'ятиденного терміну (5 робочих днів) з дня отримання рішення надсилає голові Комісії аргументовану відповідь.

Із найбільш важливих і принципових питань Комісія вносить матеріали на розгляд виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) для прийняття рішення по суті проблеми на рівні зазначеного органу.

1.10. Голова і члени Комісії взаємодіють з іншими представниками профспілки (профспілок) підприємства, громадськими інспекторами з охорони праці структурних підрозділів, відповідними службами та посадовими особами підприємства, а також з представниками органів державного управління і нагляду за охороною праці, виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, технічними інспекторами праці та іншими фахівцями вищих профспілкових органів.

1.11. Комісія звітує про свою роботу за півріччя і рік (або частіше – за

необхідності) на засіданні відповідного виборного профспілкового органу або на зборах членів профспілки.

1.12. Роботодавець за свій рахунок організовує разом з виборним профспілковим органом підприємства навчання членів Комісії, придбання для них відповідних засобів і нормативних документів з охорони праці, а також забезпечує збереження їм середнього заробітку протягом періоду навчання і виконання громадських обов'язків, визначених колективним договором.

2. ЗМІСТ РОБОТИ КОМІСІЇ

2.1. Комісія сприяє виборному профспілковому органу підприємства (структурного підрозділу) у виконанні повноважень, передбачених для профспілок Кодексом законів про працю України, законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами та Статутом профспілки.

З цією метою Комісія:

2.1.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою підсоленою водою, проведення обов'язкових медичних оглядів працівників певних категорій та виконання рекомендацій заключних актів медичного огляду, домагається від роботодавця усунення недоліків у роботі з цих питань.

2.1.2. Бере участь у формуванні розділу «Охорона праці» колективного договору, в опрацюванні роботодавцем комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів і підвищення існуючого рівня охорони праці, проводить перевірки виконання затверджених заходів.

2.1.3. Аналізує причини виробничого травматизму та професійної захворюваності, якість складання актів за встановленими формами (Н-1, Н-5, П-4), готує пропозиції стосовно вимог до роботодавця щодо вжиття ефективних профілактичних заходів, а також з приводу безпідставного звинувачення потерпілих, необґрунтованої відмови від складання акта за формою Н-1 або внесення до нього необхідних змін.

2.1.4. Контролює усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, визначених комісіями з їх розслідування, додержання роботодавцем установленого порядку реєстрації та подання звітності про зазначені випадки.

2.1.5. Перевіряє наявність і повноту інструкцій з охорони праці для всіх професій, своєчасну розробку й затвердження нормативних та інших актів з охорони праці, що діють у межах підприємства, ведення журналів інструктажу працівників, журналів періодичного технічного огляду машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та іншої документації згідно з вимогами норм і правил.

2.1.6. Вивчає додержання вимог законодавства про охорону праці жінок, неповнолітніх, інвалідів та вносить пропозиції щодо усунення порушень з цих

питань.

2.1.7. Здійснює громадський контроль за своєчасним проведенням атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці, вивчає додержання вимог законодавства щодо надання працівникам пільг і компенсацій за роботу з важкими та/або шкідливими умовами праці, готує пропозиції про встановлення для окремих осіб додаткових пільг відповідно до умов колективного договору.

2.1.8. Сприяє своєчасному й повному одержанню потерпілими або членами сімей загиблих на виробництві сум відшкодування шкоди, одноразової допомоги та всіх інших страхових виплат чи видів соціальної допомоги, передбачених законодавством, за необхідності готує на розгляд виборного профспілкового органу підприємства проект подання з цих питань до робочих органів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

2.1.9. Сприяє виплаті вихідної допомоги (у розмірі не менше тримісячного заробітку), якщо працівник розриває трудовий договір через порушення роботодавцем вимог законодавства та умов колективного договору з питань охорону праці.

2.1.10. Організовує і контролює роботу громадських інспекторів з охорони праці.

2.1.11. Здійснює громадський контроль за створенням та ефективною роботою кабінету охорони праці, наявністю і станом куточків, стендів та інших засобів пропаганди охорони праці; спільно з роботодавцем організовує огляди-конкурси стану охорони праці на підприємстві.

2.1.12. За необхідності порушує перед виборним профспілковим органом підприємства питання про проведення незалежної експертизи умов праці на діючому виробництві, небезпечності певних машин, механізмів, устаткування, будівель і споруд, відповідності нормативно-правовим актам з охорони праці проектної документації, нових або реконструйованих виробничих об'єктів.

2.2. Голова Комісії або за його дорученням будь-який інший член Комісії бере участь у роботі комісій:

- з проведення атестації робочих місць за умовами праці;
- з розслідування (спеціального розслідування) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- з атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;
- з перевірки знань посадовими особами і працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;
- з прийняття в експлуатацію нового або реконструйованого об'єкта виробничого чи соціально-культурного призначення на відповідність його вимогам охорони праці;
- з перевірки або комплексного обстеження стану охорони праці на

підприємстві (у структурному підрозділі), що проводиться представниками органів державного нагляду за охороною праці, пожежною охороною, експертами Фонду соціального страхування від нещасних випадків, технічними інспекторами праці профспілок тощо.

2.3. Голова, члени Комісії реалізують інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 №П-5-13, та іншими актами.

2.4. Голова або будь-який член Комісії негайно повідомляє голову виборного профспілкового органу підприємства про кожен груповий нещасний випадок, нещасний випадок зі смертельним або тяжким наслідком, що стався на виробництві, з метою термінового повідомлення про це вищому профспілковому органу та забезпечення участі в спеціальному розслідуванні такого випадку представників профспілок згідно з установленим Порядком.

3. ОСНОВНІ ПРАВА ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

Голова і члени Комісії мають право:

3.1. Безперешкодно і в будь-який час перевіряти стан умов і безпеки праці, санітарно-побутового обслуговування і забезпечення працівників засобами колективного та індивідуального захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою соленою водою, мийними та знешкочувальними засобами, а також хід виконання зобов'язань з охорони праці колективного договору, відповідних програм та заходів з цих питань.

3.2. Вносити роботодавцю подання з будь-якого питання охорони праці та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.3. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах підприємства у разі виникнення загрози життю або здоров'ю працівників.

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальність посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до цих випадків.

3.5. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні пояснення, інформацію та документи з питань, що належать до компетенції Комісії.

Виборний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати рішення Комісії чи подання (висновки) голови або члена Комісії, якщо вони суперечать законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідають вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності голови або члена Комісії,

притягаються до дисциплінарної, адміністративної, кримінальної відповідальності згідно із законодавством.

За неналежне виконання обов'язків, передбачених цим Положенням, будь-який член Комісії може бути притягнутий до відповідальності згідно зі Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків у тому ж порядку, за яким його було обрано.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові основи діяльності громадських (старших громадських) інспекторів з охорони праці і містить вимоги щодо організації їх роботи з урахуванням обов'язків, прав та повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Кодексом законів про працю України, законами України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про охорону праці", іншими актами законодавства.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Громадський інспектор з охорони праці (далі – громадський інспектор) здійснює громадський контроль за дотриманням законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці, виконанням роботодавцем і уповноваженими ним посадовими особами заходів щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням.

Головними завданнями громадського інспектора є захист прав та інтересів членів профспілки в сфері охорони праці, визначених законодавством, сприяння створенню для кожного працівника здорових і безпечних умов праці відповідно до встановлених нормативів.

1.2. Громадський інспектор обирається відкритим голосуванням на зборах профспілкової групи на строк повноважень профгрупорга.

1.3. Із складу виборного профспілкового органу підприємства, установи, організації (далі – підприємство) або виборного профспілкового органу структурного підрозділу підприємства обирається громадський інспектор відповідно підприємства або його структурного підрозділу.

1.4. Громадськими (старшими громадськими) інспекторами можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці на виробничих дільницях, в цехах, службах інших підрозділах або в цілому на підприємстві, а також які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення на цих об'єктах організаційно-розпорядчих, контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.5. Громадський (старший громадський) інспектор одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє згідно з вимогами статті 41 Закону України "Про охорону праці", статей 21 і 38 Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", інших нормативно-правових

актів, Статуту профспілки.

1.6. Громадський (старший громадський) інспектор у своїй роботі керується Кодексом законів про працю України, законами України "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.7. Громадський (старший громадський) інспектор виконує свою роботу під керівництвом відповідно профгрупорга, голови комісії з охорони праці виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) або безпосередньо голови цього органу. Він діє в контакті з керівниками й спеціалістами дільниць, цехів, служб підприємства.

1.8. Про виконання своїх обов'язків громадські (старші громадські) інспектори щокварталу звітують на профспілкових зборах відповідної дільниці, цеху, іншого структурного підрозділу або підприємства в цілому або на засіданні комісії з охорони праці відповідного виборного профспілкового органу, або на засіданні цього органу.

Виборний профспілковий орган підприємства з урахуванням рекомендацій відповідного центрального органу всеукраїнської профспілки визначає зміст і порядок ведення облікової та звітної документації про роботу громадських (старших громадських) інспекторів.

1.9. Протягом не більше трьох місяців після обрання громадські (старші громадські) інспектори проходять у встановленому порядку навчання з охорони праці та організації громадського контролю з цих питань, забезпечуються відповідними нормативно-правовими актами, методичними, інформаційними та довідковими матеріалами.

За необхідності виборний профспілковий орган підприємства забезпечує громадських (старших громадських) інспекторів відповідними документами (Посвідченням представника профспілки з питань охорони праці, довідкою тощо), які засвідчують його право на здійснення громадського контролю у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.10. Витрати на навчання, придбання необхідних засобів і нормативних документів з охорони праці, матеріальне заохочення громадських інспекторів здійснюється роботодавцем на умовах, передбачених колективним договором. Роботодавець звільняє громадських (старших громадських) інспекторів від роботи для навчання і виконання громадських обов'язків на передбачений колективним договором строк зі збереженням за ними середнього заробітку.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ЗМІСТ РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

Громадський (старший громадський) інспектор:

2.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці на робочих місцях, дотримання працівниками правил, норм, інструкцій, інших нормативно-правових актів з охорони праці та вносить роботодавцю (його представникам) пропозиції щодо усунення виявлених порушень і недоліків з цих питань, повідомляє про результати перевірки осіб, зазначених у пункті 1.7 цього Положення.

2.2. негайно інформує бригадира, майстра або іншого керівника дільниці, цеху, підприємства, служби охорони праці, голову виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) про кожен нещасний випадок, що стався з працівниками на виробництві, домагається вжиття заходів щодо надання допомоги потерпілим та організації його розслідування.

2.3. Бере участь у розслідуванні (спеціальному розслідуванні) нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, домагається об'єктивного визначення їх обставин, причин і профілактичних заходів, оперативної підготовки матеріалів розслідування, складання актів за встановленими формами (Н-5, Н-1, П-4), реєстрації випадків у встановленому порядку, своєчасного подання відповідних документів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків, а також сприяє одержанню потерпілими усіх страхових виплат та видів соціальної допомоги, передбачених законодавством і колективним договором.

2.4. Контролює:

- дотримання роботодавцем вимог законодавчих і нормативних актів з охорони праці під час прийому робітників на роботу в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів;

- виконання комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;

- виконання роботодавцем рішень профспілкових органів та приписів державних наглядових і контролюючих органів з питань охорони праці;

- відповідність чинним нормативно-правовим актам з охорони праці технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування, інструментів, інших засобів праці, застосування працівниками безпечних прийомів і методів виконання робіт;

- наявність і повноту інструкцій з охорони праці, своєчасність і якість проведення інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки тощо на робочих місцях, забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, обов'язкове і правильне їх використання та своєчасне проведення хімічного чищення, прання, ремонту, дезінфекції, дезактивації тощо;

- виконання роботодавцем заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, поліпшення умов та підвищення рівня безпеки праці;

- забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями і пристроями, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою відповідно до встановленого

порядку.

2.5. У межах своєї компетенції реалізує інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.2003 № П-5-13.

3. ПРАВА ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА

3.1. Громадський (старший громадський) інспектор має право:

3.1.1. Безперешкодно і в будь-який час проводити перевірки з питань, що належать до його компетенції, брати участь у роботі відповідних комісій.

3.1.2. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях тощо у разі загрози життю чи здоров'ю працівників.

3.1.3. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці, вносити роботодавцю (відповідному керівникові) обов'язкові для розгляду подання з цих питань та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.1.4. Порушувати перед роботодавцем питання про притягнення до відповідальності посадових та інших осіб, які не додержуються вимог законодавства про охорону праці, а також про матеріальне й моральне заохочення працівників, які беруть активну участь і виявляють ініціативу у здійсненні заходів щодо підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці.

3.2. Вибірний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати подання чи висновок громадського (старшого громадського) інспектора, якщо він суперечить законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідає вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

* * *

Особи, які створюють перешкоди в діяльності громадського (старшого громадського) інспектора, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законом.

За неналежне виконання своїх обов'язків згідно з цим Положенням громадський (старший громадський) інспектор може бути притягнутий до відповідальності згідно з Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків за рішенням профспілкових зборів чи виборного профспілкового органу, які його обрали.

**Профспілка працівників освіти і науки України
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ОБЛАСНА РАДА**

33028, м. Рівне, проспект Миру, 7а. Тел./факс (0362) 26-94-29, 22-12-75

29.01.2013 р. № 03-

**Головам міськ/рай/рад і комітетів
організаційних ланок обласного
профоб'єднання**

Направляємо для інформування профспілкових організацій та використання в практичній роботі при підведенні підсумків огляду - конкурсу стану умов і охорони праці у навчальних закладах за 2012 рік зміни до Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004 року.

Зміни до Положення 10.12.2012 року було розглянуто і затверджено президією ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, а 23.01.2013 їх було затверджено колегією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Нагадуємо, що матеріали в раду Рівненської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, для проведення II етапу (Регіонального) огляду-конкурсу для визначення переможців - найкращий колектив області - один переможець від I категорії: дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів всіх типів, один переможець від II категорії : професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I та II рівнів акредитації, один переможець від III категорії: вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації необхідно направити до **15 лютого 2013 року**.

Додаток на 11 аркушах

Голова облради

Ю.І.Кравець

Постанова

**Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і
президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України**

Протокол №1/6-22
Протокол № П-18-3

від 23.01.2013 року
від 10.12.2012 року

**Про зміни до Положення про Всеукраїнський
громадський огляд-конкурс стану умов і охорони
праці в установах, закладах, підприємствах та**

організаціях Міністерства освіти і науки України

З метою створення безпечних умов праці та життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, підвищення відповідальності керівників навчальних закладів за дотримання вимог законодавства про охорону праці, створення належних умов праці та навчання, недопущення випадків травматизму і професійних захворювань серед працівників та молоді, яка навчається,

колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і президія Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України,

ПОСТАНОВЛЯЮТЬ:

1. Затвердити зміни до Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004, виклавши його в новій редакції, що додається.

2. Рекомендувати Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України:

2.1 Розглянути і затвердити Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України з урахуванням внесених змін та доповнень.

2.2. Внести зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 23.03.2005 № 178 «Про затвердження Примірною положення про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів перед педагогічним колективом та громадськістю», доповнивши підпункт 6.1 пункту 6 абзацом такого змісту: «Створення безпечних умов навчально-виховного процесу та участь навчального закладу у Всеукраїнському громадському огляді-конкурсі стану умов і охорони праці».

3. Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної республіки Крим, головним управлінням (управлінням) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, ректорам (директорам) вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, керівникам навчальних закладів, установ спільно з відповідними комітетами, радами галузевої Профспілки забезпечити активну участь трудових колективів у Всеукраїнському громадському огляді-конкурсі стану умов і охорони праці.

4. Визнати таким, що втратило чинність Положення про Всеукраїнський громадський огляді-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на центральну оглядову комісію Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Голова колегії
Міністр освіти і науки,
молоді та спорту України
Д.В. Табачник

Голова Профспілки
працівників освіти
науки України
Г.Ф.Труханов

Додаток
до постанови колегії Міністерства
освіти і науки, молоді та спорту України,
президії ЦК Профспілки працівників освіти
і науки України
протокол №1/6-22 від 23.01.2013
протокол № П-18-3 від 10.12.2012

Положення
про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс
стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді
та спорту України

1. Загальні положення

1.1. Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (далі – Всеукраїнський огляд-конкурс) спрямований на:

створення умов для забезпечення належних і безпечних умов праці серед працюючих та осіб, що навчаються, профілактики травматизму і професійних захворювань учасників навчально-виховного процесу;

підвищення відповідальності керівників навчальних закладів за створення належних і безпечних умов праці та навчання;

покращення умов і підвищення рівня безпеки праці та навчання в навчальних закладах, установах;

комплексне вирішення питань управління охороною праці в галузі освіти.

1.2. Головною метою проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу є удосконалення роботи щодо створення нешкідливих і безпечних умов праці та навчання, попередження нещасних випадків, професійних захворювань в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

1.3. У Всеукраїнському огляді-конкурсі беруть участь навчальні заклади Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, які поділяються на такі категорії:

І категорія: дошкільні, загальноосвітні, позашкільні навчальні заклади всіх типів;

II категорія: професійно-технічні навчальні заклади, вищі навчальні заклади I та II рівнів акредитації;

III категорія: вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації.

2. Порядок проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу

2.1. Всеукраїнський огляд-конкурс проводиться щорічно з 1-го січня по 31 грудня відповідного року. Підведення підсумків здійснюється до 20 квітня в III етапі.

I етап (початковий) – протягом січня, наступного за звітним роком, навчальні заклади підводять підсумки огляду-конкурсу з охорони праці на місцях і надсилають матеріали для участі в наступному етапі.

Дошкільні, загальноосвітні, позашкільні навчальні заклади, підпорядковані міським (районним) управлінням (відділам) освіти і науки місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, надсилають до **1 лютого** підсумкові матеріали для участі в огляді-конкурсі в оглядову комісію, що створена в районі (місті) і складається з представників профспілкових організацій району (міста) та органів управління освітою району (міста).

Оглядова комісія району (міста) до **15 лютого** визначає переможців початкового етапу та надсилає матеріали до оглядових комісій Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, областей та міст Києва і Севастополя (далі – регіональні оглядові комісії).

Навчальні заклади, безпосередньо підпорядковані органам управління освітою в Автономній Республіці Крим та областях, а також вищі навчальні заклади усіх рівнів акредитації до **15 лютого** надсилають матеріали для участі в огляді-конкурсі до регіональних оглядових комісій.

II етап (регіональний) – регіональні оглядові комісії розглядають матеріали огляду-конкурсу навчальних закладів визначають переможців – найкращий колектив навчального закладу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту – один переможець від АРК, області, міст Києва та Севастополя із кожної категорії.

Органи управління освітою в АРК, областях, містах Києві та Севастополі спільно з відповідними виборними органами Профспілки на засіданнях колегій та президій розглядають пропозиції регіональних оглядових комісій, визначають переможців огляду-конкурсу в регіонах та не пізніше 15 березня направляють підсумкові матеріали на переможців до Центральної оглядової комісії на адресу ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

III етап (заклучний) – Центральна оглядова комісія розглядає матеріали і до **20 квітня** визначається з пропозиціями щодо переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу.

2.2. Порядок створення оглядових комісій:

2.2.1. У навчальних закладах спільним рішенням керівника та профспілкового органу затверджується склад оглядової комісії та встановлюються строки підведення підсумків огляду-конкурсу.

Підсумкові матеріали оглядова комісія надає керівнику навчального закладу, профспілковому комітету та надсилає лист-заявку до оглядової комісії вищого рівня про участь навчального закладу в наступному етапі огляду-конкурсу.

2.2.2. Для координації роботи та узагальнення результатів огляду конкурсу на районному та міському рівнях спільними рішеннями профспілкових органів і органів управління освітою створюються відповідні оглядові комісії.

2.2.3. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту АРК, обласні, Київський та Севастопольський міські органи управління освітою спільним рішенням з відповідними профспілковими органами створюють оглядові комісії регіонального рівня, які розглядають матеріали учасників огляду-конкурсу, що надійшли від міських (районних) оглядових

комісій та оглядових комісій навчальних закладів, що підпорядковані цим органам управління освітою.

2.2.4. Переможцями огляду-конкурсу вважаються колективи навчальних закладів, які:
виконали заходи з охорони праці, передбачені колективним договором, угодою;
не мали випадків виробничого травматизму серед працівників, травматизму, пов'язаного з навчально-виховним процесом серед учнів, студентів, вихованців;
забезпечили відповідність стану умов праці та навчання чинним нормативно-правовим актам з охорони праці та санітарним нормам і правилам проведення навчально-виховного процесу;
виконали всі умови проведення огляду-конкурсу.

3. *Матеріали, що надсилаються на Всеукраїнський огляд-конкурс в Центральну оглядову комісію:*

3.1 Лист про направлення переможця регіонального огляду-конкурсу за підписом керівників Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та відповідних профспілкових органів.

3.2 Витяг із спільного засідання колегії управління освіти і науки та президії відповідних комітетів (рад) профспілок щодо встановлення переможця регіонального етапу огляду-конкурсу.

3.3. Спільний висновок про роботу навчального закладу, підписаний органами управління освітою та профспілкового комітету (ради) вищого підпорядкування.

3.4. Довідка про стан умов та охорони праці в навчальному закладі, підписана представниками оглядових комісій, які направляють матеріали на конкурс (форма довідки наведена в додатку).

3.5. Матеріали, що ілюструють роботу з охорони праці в навчальному закладі, за підписом керівника та голови профспілкової організації навчального закладу.

3.6. Матеріали, що надсилаються на огляд-конкурс повинні містити інформацію про:
організаційні, технічні заходи щодо забезпечення належних і нешкідливих умов праці та навчання;
форми та методи управління охороною праці в навчальному закладі;
профілактичну роботу щодо попередження травматизму та професійних захворювань;
іншу інформацію з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу.

3.7. Матеріали, надіслані на огляд-конкурс пізніше вказаних строків, не розглядаються.

4. *Нагородження переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу*

4.1. Розгляд поданих матеріалів та підготовка пропозицій щодо нагородження переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу здійснюється Центральною оглядовою комісією, склад якої затверджується спільним рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

Пропозиції Центральної оглядової комісії щодо визначення переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу затверджуються спільним рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та постановою президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

4.2 Колективи навчальних закладів, установ, які визначені переможцями Всеукраїнського огляду-конкурсу, нагороджуються дипломами та грошовими преміями:

Для I категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 4 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 3 тис. грн.;

за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 2 тис. грн.

Для II категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 5 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 4 тис. грн.;

за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 2 тис. грн.

Для III категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 10 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 6 тис. грн.;
за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 4 тис. грн.

4.3 Кошти для преміювання колективів - переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу виділяють:

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – 20 тис. грн.

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України – 20 тис. грн.

4.4 Колективи навчальних закладів, які стали переможцями регіонального етапу огляду-конкурсу, мають значні досягнення у створенні належних умов праці та навчання і не ввійшли до переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу, нагороджуються Почесними грамотами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

За співголову Центральної оглядової комісії, заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України

Б.М. Жебровський

Співголова Центральної оглядової комісії, заступник Голови Профспілки працівників освіти і науки України

Є.Д.Нікітюк

Додаток
до Положення
про Всеукраїнський огляд-конкурс

Довідка
про стан умов і охорони праці

В _____
(назва навчального закладу)
(телефон, повна адреса)

№№ з/п	Показники діяльності	Показ- чик за звітний рік	Оцінка в балах	
			Мак- сималь- на	Наяв- на
1	2	3	4	5
	I. Загальні відомості про навчальний заклад			
1	Середньосписочна кількість працівників			
2	Кількість вихованців, учнів, студентів денної форми навчання			
3	Кількість навчальних площ, м ² на одного вихованця, учня, студента (порівняно з попереднім роком)		5	
4	Кількість коштів, що витрачені на заходи з охорони праці відповідно до колективного договору, угоди (порівняно із запланованими коштами)		10	
5	Наявність розділу з охорони праці в колективному договорі, угоді	+ -		
6	Наявність акта прийому готовності навчального закладу до нового навчального року	+ -		
7	Відповідність навчальних приміщень вимогам нормативно-правових актів з охорони праці	+ -		
8	Наявність: служби охорони праці; інженера з охорони праці; кабінету охорони праці; забезпеченість кабінету охорони праці навчально-наочними та навчально-методичними матеріалами	+ - + - + - + -		
	II. Організаційно-технічні заходи щодо забезпечення проведення навчально-виховного процесу			
9	Наявність наказів про призначення осіб, відповідальних за: організацію охорони праці в навчальному закладі; експлуатацію енергогосподарства; експлуатацію котлів, інших посудин, що працюють під тиском; експлуатацію виробничого і вентиляційного обладнання; організацію збереження хімічних, горючих та легкозаймистих речовин	+ - + - + - + - + -		
10	Наявність у колективному договорі, угоді комплексних заходів щодо забезпечення охорони праці, заплановано/виконано		10	

11	III. Забезпечення умов проведення навчально-виховного процесу в навчальному закладі Стан будівель, споруд, приміщень навчального закладу щодо виконання будівельних, санітарно-гігієнічних вимог і норм (наявність котельного обладнання, допуску до роботи у операторів (машиністів, кочегарів), паспортів на вентиляційні установки, актів санітарно-епідеміологічної служби щодо перевірки повітряно-теплогового режиму, мікроклімату, освітленості, проведення паспортизації робочих місць за умовами праці тощо)		10	
12	Забезпечення пожежної безпеки в навчальному закладі (наявність планів евакуації, наявність протипожежного обладнання та інвентарю, своєчасна зарядка вогнегасників тощо)		5	
13	Стан електромережі та експлуатація електроустановок (наявність актів перевірки контуру захисного заземлення, випробування опору ізоляції, випробування індивідуальних захисних засобів, допуск до роботи електрика та працівників, що експлуатують електроустановки тощо)		10	
14	Умови експлуатації обладнання (лабораторного, майстерень, такелажних засобів (драбини, стрем'янки тощо)		5	
15	Стан охорони праці та безпеки життєдіяльності в гуртожитках, що належать навчальному закладу (усі питання забезпечення безпеки життєдіяльності учнів, студентів, працівників: пожежна безпека, електробезпека, плани евакуації у разі виникнення надзвичайної ситуації, інструкції з безпеки під час користування побутовими електроприладами тощо)		10	
16	IV. Профілактична робота з попередження травматизму та профзахворювань Кількість працівників, що працюють в шкідливих умовах праці, з них: пройшли медогляд (щорічний). отримують пільги за роботу в шкідливих умовах праці	всього ----- -----	5 10	
17	Кількість робочих місць з шкідливими умовами праці, з них: проведено атестацію за умовами праці (за участю санітарно-епідеміологічної служби)	всього -----	10	
18	Наявність у приміщеннях навчального закладу: інструкцій з охорони праці для працівників (відповідність вимогам нормативно-правових актів); куточків охорони праці; аптечок	+ - + - + -		
19	Забезпеченість засобами колективного та індивідуального захисту учасників навчально-виробничого процесу (спецодяг, спецвзуття, діелектричні засоби, інші засоби індивідуального захисту, наявність захисних огорож, вентиляції, заземлення, блискавкозахисту тощо)		10	

20 21 22	У. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності		10	
	Проведення та облік інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності з працівниками, учнями, студентами (журнали, програми проведення інструктажів тощо)			
	Проведення навчання і перевірки знань працівників з охорони праці, безпеки життєдіяльності один раз на три роки (наявність наказу про проведення навчання та перевірки знань, програми проведення навчання, протоколів про проведення перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників)			
	Проведення у звітному році навчання та перевірки знань працівників, що працюють в шкідливих і небезпечних умовах праці (наявність посвідчень, допуск до роботи)		10	
	Підсумкова оцінка в балах Загальна підсумкова оцінка з урахуванням знаків «+» і «-»			

Голова оглядової комісії _____ (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)
Члени комісії: _____ (підпис) (прізвище, ініціали)
_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Пояснення щодо заповнення довідки

1. Відомості зазначаються на початок календарного року за звітний попередній рік.

Показники стовпця 3 заповнюють оглядові комісії, що створені в кожному навчальному закладі з педагогічних, технічних працівників та представників профспілкових органів навчального закладу.

У довідці за рядками 1 - 22 у стовпці 3 заповнюються кількісні показники цифрою, а виконання заходу знаком «+», за відсутності якого-небудь із них ставиться знак «-», у разі неповного виконання показника ставиться відсоток.

Наприклад, кількість працівників, які отримують пільги за роботу в шкідливих умовах праці – 8 (п.16, III абзац), наявність інструкцій з охорони праці – «+», забезпеченість засобами колективного та індивідуального захисту учасників навчально-виховного процесу – 70%.

При оцінюванні враховують повноту розкриття пунктів довідки. Наприклад, п.14. Умови експлуатації обладнання. При оцінюванні слід урахувати:

наявність обладнання в майстернях, лабораторіях, кабінетах (залежно від типу і категорії навчального закладу – загальноосвітній, вищий тощо);

стан захисних огорожень;

засоби індивідуального захисту для працівників, учнів, студентів;

засоби колективного захисту (вентиляція, заземлення тощо);

журнал обліку перевірки обладнання (манометрів, такелажних засобів, опалення перед початком опалювального сезону тощо);

інші питання забезпечення роботи обладнання та пристосувань у навчальному закладі.

2. Оцінки у стовпці 5 виставляють оглядові комісії вищого рівня, виходячи з максимальної кількості балів, що наведені у стовпці 4. Ці оглядові комісії визначають переможців початкового етапу та надсилають матеріали за підписами їх керівників до регіональних оглядових комісій.

Підрахунок виконання заходів проводиться під час оцінювання довідки навчального закладу оглядовими комісіями вищого підпорядкування, при цьому знак «+» додає один бал до підсумкової оцінки, а знак «-» віднімає один бал від підсумкової оцінки.

Для вищих навчальних закладів оцінювання у стовпці 5 проводять регіональні оглядові комісії, які визначають переможців і надсилають їх матеріали до Центральної оглядової комісії.

Повнота розкриття оцінюється максимальною оцінкою, часткове забезпечення умов функціонування обладнання - відсотками у стовпці 3 і відповідно оцінкою від максимальної у відсотках.

Наприклад, виконано на 70 % у п.16, що відповідає оцінці – 3,5 бала.

Виправлення помилок підтверджується підписом голови оглядової комісії.

Примітка. Адреса Центральної оглядової комісії:

04001, м. Київ, Майдан Незалежності, 2, ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

**Профспілка працівників освіти і науки України
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ОБЛАСНА РАДА**

33028, м. Рівне, проспект Миру, 7а. Тел./факс (0362) 26-94-29, 22-12-75

29.01.2013 р. № 03-

**Головам міськ/рай/рад і комітетів
організаційних ланок обласного
профоб'єднання**

Направляємо для інформування профспілкових організацій та використання в практичній роботі при підведенні підсумків огляду - конкурсу стану умов і охорони праці у навчальних закладах за 2012 рік зміни до Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004 року.

Зміни до Положення 10.12.2012 року було розглянуто і затверджено президією ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, а 23.01.2013 їх було затверджено колегією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Нагадуємо, що матеріали в раду Рівненської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, для проведення II етапу (Регіонального) огляду-конкурсу для визначення переможців - найкращий колектив області - один переможець від I категорії: дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів всіх типів, один переможець від II категорії : професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I та II рівнів акредитації, один переможець від III категорії: вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації необхідно направити до **15 лютого 2013 року**.

Додаток на 11 аркушах

Голова облради

Ю.І.Кравець

Постанова

Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України

Протокол №1/6-22
Протокол № П-18-3

від 23.01.2013 року
від 10.12.2012 року

Про зміни до Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України

З метою створення безпечних умов праці та життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, підвищення відповідальності керівників навчальних закладів за дотримання вимог законодавства про охорону праці, створення належних умов праці та навчання, недопущення випадків травматизму і професійних захворювань серед працівників та молоді, яка навчається,

колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і президія Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України,

ПОСТАНОВЛЯЮТЬ:

1. Затвердити зміни до Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки

України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004, виклавши його в новій редакції, що додається.

2. Рекомендувати Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України:

2.1 Розглянути і затвердити Положення про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України з урахуванням внесених змін та доповнень.

2.2. Внести зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 23.03.2005 № 178 «Про затвердження Примірною положення про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів перед педагогічним колективом та громадськістю», доповнивши підпункт 6.1 пункту 6 абзацом такого змісту: «Створення безпечних умов навчально-виховного процесу та участь навчального закладу у Всеукраїнському громадському огляді-конкурсі стану умов і охорони праці».

3. Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної республіки Крим, головним управлінням (управлінням) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, ректорам (директорам) вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, керівникам навчальних закладів, установ спільно з відповідними комітетами, радами галузевої Профспілки забезпечити активну участь трудових колективів у Всеукраїнському громадському огляді-конкурсі стану умов і охорони праці.

4. Визнати таким, що втратило чинність Положення про Всеукраїнський громадський огляді-конкурс стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України і президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.04.2004.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на центральну оглядову комісію Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Голова колегії
Міністр освіти і науки,
молоді та спорту України
Д.В. Табачник

Голова Профспілки
працівників освіти
науки України
Г.Ф.Труханов

Додаток
до постанови колегії Міністерства
освіти і науки, молоді та спорту України,
президії ЦК Профспілки працівників освіти
і науки України
протокол №1/6-22 від 23.01.2013
протокол № П-18-3 від 10.12.2012

Положення
про Всеукраїнський громадський огляд-конкурс
стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді
та спорту України

5. Загальні положення

1.1. Всеукраїнський громадський огляд-конкурс стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (далі – Всеукраїнський огляд-конкурс) спрямований на:

створення умов для забезпечення належних і безпечних умов праці серед працюючих та осіб, що навчаються, профілактики травматизму і професійних захворювань учасників навчально-виховного процесу;

підвищення відповідальності керівників навчальних закладів за створення належних і безпечних умов праці та навчання;

покращення умов і підвищення рівня безпеки праці та навчання в навчальних закладах, установах;

комплексне вирішення питань управління охороною праці в галузі освіти.

1.2. Головною метою проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу є удосконалення роботи щодо створення нешкідливих і безпечних умов праці та навчання, попередження нещасних випадків, професійних захворювань в навчальних закладах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

1.3. У Всеукраїнському огляді-конкурсі беруть участь навчальні заклади Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, які поділяються на такі категорії:

I категорія: дошкільні, загальноосвітні, позашкільні навчальні заклади всіх типів;

II категорія: професійно-технічні навчальні заклади, вищі навчальні заклади I та II рівнів акредитації;

III категорія: вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації.

6. Порядок проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу

2.1. Всеукраїнський огляд-конкурс проводиться щорічно з 1-го січня по 31 грудня відповідного року. Підведення підсумків здійснюється до 20 квітня в III етапі.

I етап (початковий) – протягом січня, наступного за звітним роком, навчальні заклади підводять підсумки огляду-конкурсу з охорони праці на місцях і надсилають матеріали для участі в наступному етапі.

Дошкільні, загальноосвітні, позашкільні навчальні заклади, підпорядковані міським (районним) управлінням (відділам) освіти і науки місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, надсилають до **1 лютого** підсумкові матеріали для участі в огляді-конкурсі в оглядову комісію, що створена в районі (місті) і складається з

представників профспілкових організацій району (міста) та органів управління освітою району (міста).

Оглядова комісія району (міста) до **15 лютого** визначає переможців початкового етапу та надсилає матеріали до оглядових комісій Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, областей та міст Києва і Севастополя (далі - регіональні оглядові комісії).

Навчальні заклади, безпосередньо підпорядковані органам управління освітою в Автономній Республіці Крим та областях, а також вищі навчальні заклади усіх рівнів акредитації до **15 лютого** надсилають матеріали для участі в огляді-конкурсі до регіональних оглядових комісій.

II етап (регіональний) – регіональні оглядові комісії розглядають матеріали огляду-конкурсу навчальних закладів визначають переможців – найкращий колектив навчального закладу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту – один переможець від АРК, області, міст Києва та Севастополя із кожної категорії.

Органи управління освітою в АРК, областях, містах Києві та Севастополі спільно з відповідними виборними органами Профспілки на засіданнях колегій та президій розглядають пропозиції регіональних оглядових комісій, визначають переможців огляду-конкурсу в регіонах та не пізніше 15 березня направляють підсумкові матеріали на переможців до Центральної оглядової комісії на адресу ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

III етап (заключний) – Центральна оглядова комісія розглядає матеріали і до **20 квітня** визначається з пропозиціями щодо переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу.

2.2. Порядок створення оглядових комісій:

2.2.1. У навчальних закладах спільним рішенням керівника та профспілкового органу затверджується склад оглядової комісії та встановлюються строки підведення підсумків огляду-конкурсу.

Підсумкові матеріали оглядова комісія надає керівнику навчального закладу, профспілковому комітету та надсилає лист-заявку до оглядової комісії вищого рівня про участь навчального закладу в наступному етапі огляду-конкурсу.

2.2.2. Для координації роботи та узагальнення результатів огляду конкурсу на районному та міському рівнях спільними рішеннями профспілкових органів і органів управління освітою створюються відповідні оглядові комісії.

2.2.3. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту АРК, обласні, Київський та Севастопольський міські органи управління освітою спільним рішенням з відповідними профспілковими органами створюють оглядові комісії регіонального рівня, які розглядають матеріали учасників огляду-конкурсу, що надійшли від міських (районних) оглядових комісій та оглядових комісій навчальних закладів, що підпорядковані цим органам управління освітою.

2.2.4. Переможцями огляду-конкурсу вважаються колективи навчальних закладів, які:
виконали заходи з охорони праці, передбачені колективним договором, угодою;
не мали випадків виробничого травматизму серед працівників, травматизму, пов'язаного з навчально-виховним процесом серед учнів, студентів, вихованців;
забезпечили відповідність стану умов праці та навчання чинним нормативно-правовим актам з охорони праці та санітарним нормам і правилам проведення навчально-виховного процесу;
виконали всі умови проведення огляду-конкурсу.

7. Матеріали, що надсилаються на Всеукраїнський огляд-конкурс в Центральну оглядову комісію:

3.1 Лист про направлення переможця регіонального огляду-конкурсу за підписом керівників Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим,

управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та відповідних профспілкових органів.

3.2 Витяг із спільного засідання колегії управління освіти і науки та президії відповідних комітетів (рад) профспілок щодо встановлення переможця регіонального етапу огляду-конкурсу.

3.3. Спільний висновок про роботу навчального закладу, підписаний органами управління освітою та профспілкового комітету (ради) вищого підпорядкування.

3.4. Довідка про стан умов та охорони праці в навчальному закладі, підписана представниками оглядових комісій, які направляють матеріали на конкурс (форма довідки наведена в додатку).

3.5. Матеріали, що ілюструють роботу з охорони праці в навчальному закладі, за підписом керівника та голови профспілкової організації навчального закладу.

3.6. Матеріали, що надсилаються на огляд-конкурс повинні містити інформацію про: організаційні, технічні заходи щодо забезпечення належних і нешкідливих умов праці та навчання;

форми та методи управління охороною праці в навчальному закладі;
профілактичну роботу щодо попередження травматизму та професійних захворювань;
іншу інформацію з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу.

3.7. Матеріали, надіслані на огляд-конкурс пізніше вказаних строків, не розглядаються.

8. Нагородження переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу

4.2. Розгляд поданих матеріалів та підготовка пропозицій щодо нагородження переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу здійснюється Центральною оглядовою комісією, склад якої затверджується спільним рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

Пропозиції Центральної оглядової комісії щодо визначення переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу затверджуються спільним рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та постановою президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

4.3 Колективи навчальних закладів, установ, які визначені переможцями Всеукраїнського огляду-конкурсу, нагороджуються дипломами та грошовими преміями:

Для I категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 4 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 3 тис. грн.;

за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 2 тис. грн.

Для II категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 5 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 4 тис. грн.;

за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 2 тис. грн.

Для III категорії учасників:

за I місце – диплом I ступеню та грошова премія 10 тис. грн.;

за II місце – диплом II ступеню та грошова премія 6 тис. грн.;
за III місце – диплом III ступеню та грошова премія 4 тис. грн.

4.3 Кошти для преміювання колективів - переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу виділяють:

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – 20 тис. грн.

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України – 20 тис. грн.

4.4 Колективи навчальних закладів, які стали переможцями регіонального етапу огляду-конкурсу, мають значні досягнення у створенні належних умов праці та навчання і не ввійшли до переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу, нагороджуються Почесними грамотами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

За співголову Центральної оглядової комісії, заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України

Б.М. Жебровський

Співголова Центральної оглядової комісії, заступник Голови Профспілки працівників освіти і науки України

Є.Д.Нікітюк

Додаток
до Положення
про Всеукраїнський огляд-конкурс

Довідка
про стан умов і охорони праці

В _____
(назва навчального закладу)
(телефон, повна адреса)

№№ з/п	Показники діяльності	Показ- чик за звітний рік	Оцінка в балах	
			Мак- сималь- на	Наяв- на
1	2	3	4	5
	I. Загальні відомості про навчальний заклад			
1	Середньосписочна кількість працівників			
2	Кількість вихованців, учнів, студентів денної форми навчання			
3	Кількість навчальних площ, м ² на одного вихованця, учня, студента (порівняно з попереднім роком)		5	
4	Кількість коштів, що витрачені на заходи з охорони праці відповідно до колективного договору, угоди (порівняно із запланованими коштами)		10	
5	Наявність розділу з охорони праці в колективному договорі, угоді	+ -		
6	Наявність акта прийому готовності навчального закладу до нового навчального року	+ -		
7	Відповідність навчальних приміщень вимогам нормативно-правових актів з охорони праці	+ -		
8	Наявність: служби охорони праці; інженера з охорони праці; кабінету охорони праці; забезпеченість кабінету охорони праці навчально-наочними та навчально-методичними матеріалами	+ - + - + - + -		
	II. Організаційно-технічні заходи щодо забезпечення проведення навчально-виховного процесу			
9	Наявність наказів про призначення осіб, відповідальних за: організацію охорони праці в навчальному закладі; експлуатацію енергогосподарства; експлуатацію котлів, інших посудин, що працюють під тиском; експлуатацію виробничого і вентиляційного обладнання; організацію збереження хімічних, горючих та легкозаймистих речовин	+ - + - + - + - + -		
10	Наявність у колективному договорі, угоді комплексних заходів щодо забезпечення охорони праці, заплановано/виконано		10	

	III. Забезпечення умов проведення навчально-виховного процесу в навчальному закладі			
11	Стан будівель, споруд, приміщень навчального закладу щодо виконання будівельних, санітарно-гігієнічних вимог і норм (наявність котельного обладнання, допуску до роботи у операторів (машиністів, кочегарів), паспортів на вентиляційні установки, актів санітарно-епідеміологічної служби щодо перевірки повітряно-теплового режиму, мікроклімату, освітленості, проведення паспортизації робочих місць за умовами праці тощо)		10	
12	Забезпечення пожежної безпеки в навчальному закладі (наявність планів евакуації, наявність протипожежного обладнання та інвентарю, своєчасна зарядка вогнегасників тощо)		5	
13	Стан електромережі та експлуатація електроустановок (наявність актів перевірки контуру захисного заземлення, випробування опору ізоляції, випробування індивідуальних захисних засобів, допуск до роботи електрика та працівників, що експлуатують електроустановки тощо)		10	
14	Умови експлуатації обладнання (лабораторного, майстерень, такелажних засобів (драбини, стрем'янки тощо)		5	
15	Стан охорони праці та безпеки життєдіяльності в гуртожитках, що належать навчальному закладу (усі питання забезпечення безпеки життєдіяльності учнів, студентів, працівників: пожежна безпека, електробезпека, плани евакуації у разі виникнення надзвичайної ситуації, інструкції з безпеки під час користування побутовими електроприладами тощо)		10	
	IV. Профілактична робота з попередження травматизму та профзахворювань			
16	Кількість працівників, що працюють в шкідливих умовах праці, з них: пройшли медогляд (щорічний). отримують пільги за роботу в шкідливих умовах праці	всього ----- -----	5 10	
17	Кількість робочих місць з шкідливими умовами праці, з них: проведено атестацію за умовами праці (за участю санітарно-епідеміологічної служби)	всього -----	10	
18	Наявність у приміщеннях навчального закладу: інструкцій з охорони праці для працівників (відповідність вимогам нормативно-правових актів); куточків охорони праці; аптечок	+ - + - + -		
19	Забезпеченість засобами колективного та індивідуального захисту учасників навчально-виробничого процесу (спецодяг, спецвзуття, діелектричні засоби, інші засоби індивідуального захисту, наявність захисних огорож, вентиляції, заземлення, блискавкозахисту тощо)		10	

20 21 22	У. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності		10	
	Проведення та облік інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності з працівниками, учнями, студентами (журнали, програми проведення інструктажів тощо)			
	Проведення навчання і перевірки знань працівників з охорони праці, безпеки життєдіяльності один раз на три роки (наявність наказу про проведення навчання та перевірки знань, програми проведення навчання, протоколів про проведення перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників)			
	Проведення у звітному році навчання та перевірки знань працівників, що працюють в шкідливих і небезпечних умовах праці (наявність посвідчень, допуск до роботи)		10	
	Підсумкова оцінка в балах Загальна підсумкова оцінка з урахуванням знаків «+» і «-»			

Голова оглядової комісії _____ (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Члени комісії: _____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Пояснення щодо заповнення довідки

1. Відомості зазначаються на початок календарного року за звітний попередній рік.

Показники стовпця 3 заповнюють оглядові комісії, що створені в кожному навчальному закладі з педагогічних, технічних працівників та представників профспілкових органів навчального закладу.

У довідці за рядками 1 - 22 у стовпці 3 заповнюються кількісні показники цифрою, а виконання заходу знаком «+», за відсутності якого-небудь із них ставиться знак «-», у разі неповного виконання показника ставиться відсоток.

Наприклад, кількість працівників, які отримують пільги за роботу в шкідливих умовах праці – 8 (п.16, III абзац), наявність інструкцій з охорони праці – «+», забезпеченість засобами колективного та індивідуального захисту учасників навчально-виховного процесу – 70%.

При оцінюванні враховують повноту розкриття пунктів довідки. Наприклад, п.14. Умови експлуатації обладнання. При оцінюванні слід урахувати:

наявність обладнання в майстернях, лабораторіях, кабінетах (залежно від типу і категорії навчального закладу – загальноосвітній, вищий тощо);

стан захисних огорожень;

засоби індивідуального захисту для працівників, учнів, студентів;

засоби колективного захисту (вентиляція, заземлення тощо);

журнал обліку перевірки обладнання (манометрів, такелажних засобів, опалення перед початком опалювального сезону тощо);

інші питання забезпечення роботи обладнання та пристосувань у навчальному закладі.

2. Оцінки у стовпці 5 виставляють оглядові комісії вищого рівня, виходячи з максимальної кількості балів, що наведені у стовпці 4. Ці оглядові комісії визначають переможців початкового етапу та надсилають матеріали за підписами їх керівників до регіональних оглядових комісій.

Підрахунок виконання заходів проводиться під час оцінювання довідки навчального закладу оглядовими комісіями вищого підпорядкування, при цьому знак «+» додає один бал до підсумкової оцінки, а знак «-» віднімає один бал від підсумкової оцінки.

Для вищих навчальних закладів оцінювання у стовпці 5 проводять регіональні оглядові комісії, які визначають переможців і надсилають їх матеріали до Центральної оглядової комісії.

Повнота розкриття оцінюється максимальною оцінкою, часткове забезпечення умов функціонування обладнання - відсотками у стовпці 3 і відповідно оцінкою від максимальної у відсотках.

Наприклад, виконано на 70 % у п.16, що відповідає оцінці – 3,5 бала.

Виправлення помилок підтверджується підписом голови оглядової комісії.

Примітка. Адреса Центральної оглядової комісії:

04001, м. Київ, Майдан Незалежності, 2, ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.
